

1998 års fornminnesinventering i Kronobergs län

Alvesta och
Växjö kommuner

1998 års fornminnesinventering i Kronobergs län

Alvesta och
Växjö kommuner

Sune Jönsson och Alexandra Nylén

Omslagsbild: Gravröse av klassisk typ. Runda rösen utgör den i särklass vanligaste röseformen, såväl i Kronobergs län som i resten av landet, där rösegravar uppträder. Rösen är företrädevis uppförda under bronsåldern, men kan även vara anlagda senare, under järnåldern. Teckning: Wivianne Bondesson.

Produktion: Riksantikvarieämbetet och Smålands museum

Distribution: Riksantikvarieämbetets förlag,
Box 5405, 114 84 Stockholm, tel.: 08-5191 8000

Redaktör och layout: Ronnie Jensen

© 1999 Riksantikvarieämbetet

1:1

ISSN 1403-5308

Tryck: Arkitektkopia ColorCenter, Stockholm 1999

Innehåll

1. Sammanfattning	5
2. Arbetsområdet	5
2.1. Tidigare andragångsinventeringar	5
2.2. 1998 års arbetsområde	6
2.3. Landskapet	8
2.3.1. Naturgeografisk karaktär	8
2.3.2. Kulturgeografisk karaktär	8
3. Tidigare arkeologisk dokumentation	8
3.1. Dokumentation före förstagångsinventeringen	8
3.2. Förstagångsinventeringen	10
3.3. Dokumentation efter förstagångsinventeringen	10
4. 1998 års fornminnesinventering	11
4.1. Fältförberedelser	11
4.2. Organisation	11
4.3. Fältarbete	12
4.3.1. Inriktning	12
4.3.2. Resultat	13
<i>Allmänt</i>	13
<i>Förhistoriska gravar</i>	15
<i>Förhistoriska boplatser</i>	16
<i>Bebyggelselämningar</i>	16
<i>Agrara lämningar</i>	17
<i>Fångstlämningar</i>	17
<i>Kommunikationslämningar</i>	17
<i>Kult- och offerlämningar</i>	18
<i>Industriella lämningar</i>	19
<i>Övrigt</i>	19
4.4. Utåtriktad verksamhet	20
4.4.1. Utbildning	20
4.4.2. Information	20
5. Utvärdering	20
5.1. Fältförberedelser	20
5.2. Organisation	21
5.3. Fältarbete	21
5.3.1. Inriktning	21
5.3.2. Resultat och kvarstående kompletteringsbehov	22
5.3.3. Särskilt bevarandevärda lokaler och miljöer	22
5.3.4. Skador och hotbilder	24
5.4. Utåtriktad verksamhet	24

6. Referenser

6.1. Litteratur

6.2. Övriga källor

24

24

25

Bilaga

Statistik, tabellerna 1a-3n

1. Sammanfattning

Fornminnesinventeringen inom Kronobergs län sker sedan år 1996 som ett nära samarbete mellan Riksantikvarieämbetet och Smålands museum, Växjö. Under 1998 inventerades 450 km² landareal i de nordöstra och norra delarna av länet, inom Alvesta och Växjö kommuner, i områden som inventerades första gången år 1950. Socknarna Aneboda, Aringsås, Drev, Hornaryd, Härlöv, Lekaryd, Ormesberga, Sjösås, Tolg och Ör revideras i sin helhet, medan de norra delarna av Asa socken inventerades. Sammanlagt berördes 41 ekonomiska kartblad. Inventeringstakten varierade från 2,1 km²/arbetsdag till 3,1 km²/arbetsdag i framförallt de mer perifera områdena.

Under 1998 registrerades sammanlagt 1 165 lokaler, att jämföras med 1950 års inventerings totalt 436 lokaler. Av de registrerade lokalerna 1998 är 783 lag-skyddade fornlämningslokaler, av vilka hela 561 är nyfynd, dvs. en ökning med drygt 250 % i ett område som redan var känt som en fornlämningstät bygd.

Under 1998 prioriterades registreringen av den förhistoriska fossila åkermarken. Sammanlagt registrerades 279 sådana områden, vilka i sin största omfattning sammanhängande täcker flera hundra hektar. Merparten av dessa arealer utgörs idag av skogsmark, varför det är av största vikt för både markägare och kulturmiljövårdens instanser att känna till var de är belägna.

Av de inom arbetsområdet rikligt förekommande förhistoriska gravarna kan särskilt framhållas nyregistrering av inte mindre än 106 rösen och 17 hällkistor. Av områdets sammanlagt 25 gravfält är dock endast tre stycken nyfynd. Detta beror på att dessa gravkoncentrationer tidigt har uppmärksammats och registrerats. Ett av de nyfunna gravfälten, i Sjösås socken, består emellertid av 70 gravar och ligger inom ett stort område med fossil åkermark.

En systematisk genomgång har, såsom under tidigare år, skett av de äldsta by- och gårdslägena. Av de sammanlagt 160 gårdarna eller byarna från historisk tid inom arbetsområdet har det i 28 fall kunnat beläggas ett övergivande av det äldre bebyggelseläget. Härutöver har det även kunnat beläggas åtta bebyggelselägen för torp, som finns angivna på lantmäterikartor från omkring år 1700.

Av lämningar från historisk tid kan ett flertal offerkällor inom Sjösås socken framhållas, varav några finns belagda redan på 1600-talskartor. Inom Aneboda socken har inte mindre än 10 väghållningsstenar registrerats, som fortfarande står kvar på sin ursprungliga plats utmed det gamla vägnätet.

2. Arbetsområdet

2.1. Tidigare andragångsinventeringar

Före 1993 har gränsområden mot andra län blivit föremål för Riksantikvarieämbetets så kallade fullständiga andragångsinventering: mot Kalmar län 1977 och 1980, mot Jönköpings län 1983, 1984, 1986 och 1987, samt mot Hallands län 1983, 1985 och 1986.

Fornminnesinventeringen i Kronobergs län fortsatte i liten skala 1993–1994, då 4 ekonomiska kartblad inventerades inom Växjö kommun. Området låg i direkt anslutning till Växjö tätort och arbetet bekostades delvis av Växjö kommun. Inventeringstakten var ca 1,0 km²/arbetsdag, dvs. 0,7 km²/anställningsdag. I arbetet ingick en redovisning av preliminära fornlämningsområden, samt det som då benämndes risk-/utredningsområden.

År 1995 inventerades ett område som berörde 55 ekonomiska kartblad i sydöstra delen av Ljungby kommun, mellersta delen av Alvesta kommun samt sydvästra delen av Växjö kommun. Inventeringstakten var detta år ca 1,8 km² per anställningsdag.

År 1996 inventerades ett område som berörde 51 ekonomiska kartblad i västra delen av Tingsryds kommun samt södra delen av Växjö kommun. Täckningsgraden varierade mellan 1,0 och 1,5 km²/anställningsdag.

År 1997 inventerades ett område som berörde 53 ekonomiska kartblad i de centrala och östra delarna av Växjö kommun. Arbetstakten låg under detta år mellan 1,9 och 3,9 km² per anställningsdag.

2.2. 1998 års arbetsområde

1998 års arbetsområde ligger inom Alvesta och Växjö kommuner och omfattar socknarna Aringsås, Härlöv och Lekaryd (Alvesta kommun), Aneboda, Hornaryd, Ormesberga, Sjösås, Drev, Tolg och Ör (Växjö kommun) i sin helhet. Delar av Asa socken i Växjö kommun har också inventerats (fig. 1–3). Arbetsområdet omfattar totalt en yta av 450 km² landareal och berör 9 ekonomiska kartblad i sin helhet och delar av ytterligare 32 kartblad. Området ansluter delvis till 1997 års arbetsområde inom Växjö kommun.

Socken	Areal i km ²	Anmärkning
Aneboda	57	
Aringsås	43	
Asa	122	Norra halvan
Drev	30	
Hornaryd	22	
Härlöv	13	
Lekaryd	34	
Ormesberga	19	
Sjösås	67	
Tolg	73	
Ör	30	
Summa	510	

Fig. 1. Arbetsområdets areella omfattning sockenvis inom Alvesta och Växjö kommuner, Kronobergs län, 1998.

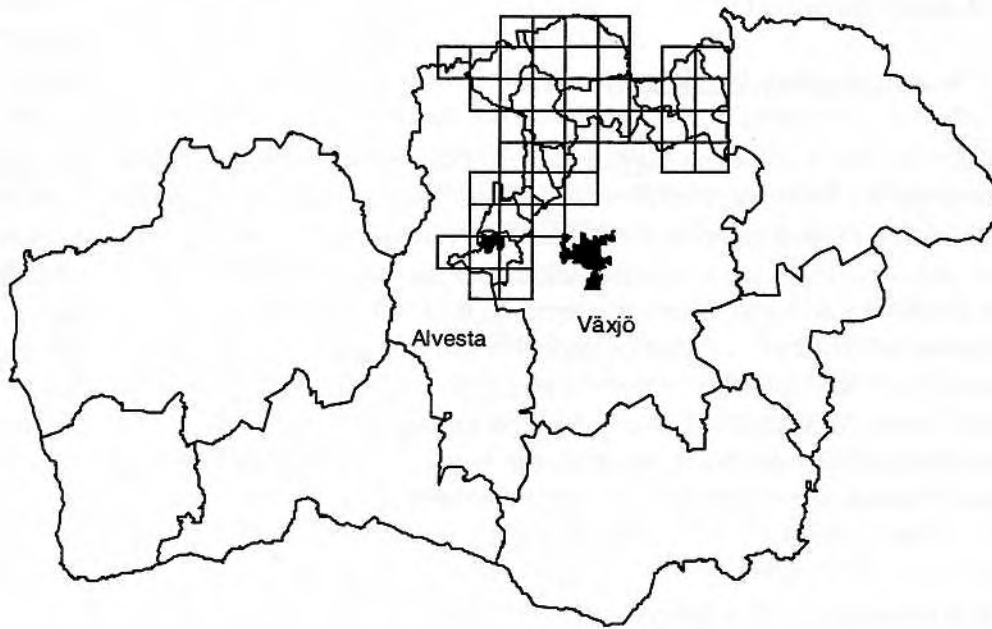

Fig. 2. 1998 års arbetsområde inom Alvesta och Växjö kommun utifrån den ekonomiska kartans bladindelning.

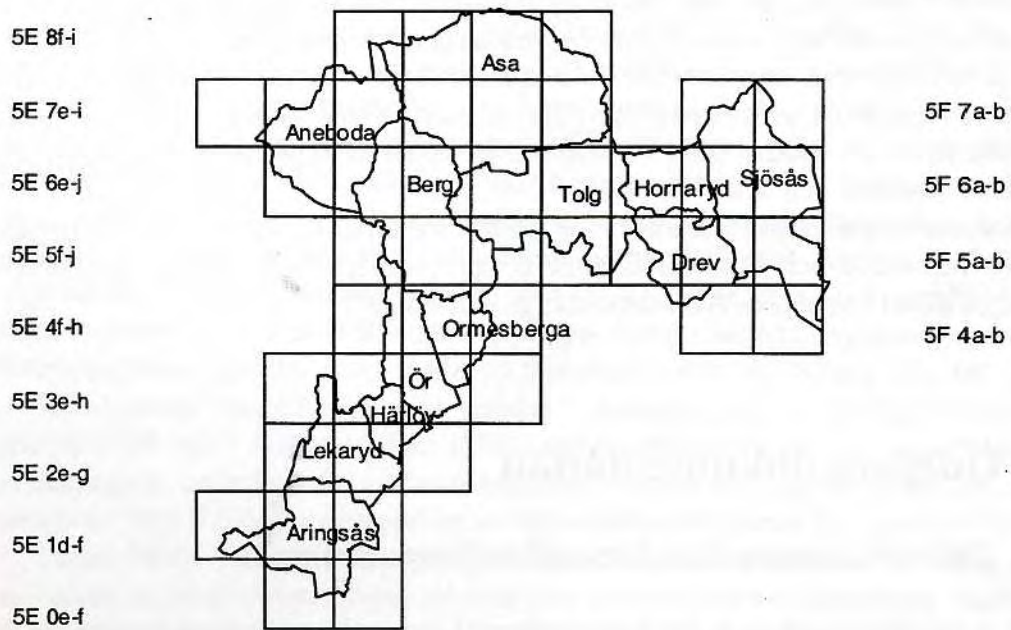

Fig.3. Socknar i Alvesta och Växjö kommuner, Kronobergs län, som blivit föremål för fornminnesinventering 1998.

2.3. Landskapet

2.3.1. Naturgeografisk karaktär

Kronobergs län kan sägas ligga inom Sydsvenska höglandets södra sluttning. Arbetsområdet 1998 består till största delen av en småkuperad terräng, genomskuren av en mängd mindre våtmarker och vattendrag. En del av arbetsområdets södra del utgörs av ett sjöslättsområde, medan den nordligaste delen sammanfaller med länets norra delar, där terrängen är förhållandevis mer kuperad än i övriga delar av länet. Grundläggande för hela området är dess läge över höga kustlinjen, vilket medfört att jordarterna till största delen utgörs av osorterad morän. Inom området finns även isälvsavsättningar i form av åsar, t.ex. Braåsen i Drevs socken. Till de större sjöarna som berörs av arbetsområdet hör Tolgasjön, Asasjön och Örken, samt delar av Salen och Helgasjön.

2.3.2. Kulturgeografisk karaktär

Området domineras av moränbunden skogsmark, främst barrskog. Moränen tillåter odling även på krönpartier, vilket i sin tur haft betydelse för lokaliseringen av en tidig bebyggelse. Vattenleden från Helgasjön till Tolgasjön-Asasjön, liksom Mörrumsåns vattensystem med sina källflöden i sjöarna Örken och Madkroken, har haft stor kulturhistorisk betydelse för området. Vattenlederna och sjösystemen har erbjudit stora utkomstmöjligheter och färdvägar, inte minst under förhistorisk tid.

De mest omfattande odlingsmarkerna inom årets arbetsområde återfinns i de västra och sydvästra delarna, intill sjöarna Salen och Helgasjön. Kulturhistoriskt tillhör detta område centralbygden i folklandet Varend, som uppvisar en bebyggelsekontinuitet från stenålder och framåt. Byarna är här i allmänhet relativt stora. Övriga delar av området uppvisar ett mer varierat bebyggelsemönster med mindre byar och gårdar samt ett småskaligt jordbruk. Till de större orterna hör Alvesta i sydväst och Braås i nordöst.

Socknarna inom arbetsområdet har tillhört tre olika häradar: Allbo (Aringsås, Härlöv, Lekaryd och Ör), Uppvidinge (Drev, Hornaryd och Sjösås) samt Norrvidinge härad (Aneboda, Asa, Ormesberga och Tolg).

3. Tidigare dokumentation

3.1. Dokumentation före förstagångsinventeringen

Den äldsta dokumentation om fornlämningar i denna del av Småland utgörs av de så kallade prästrelationerna från 1667 (Ståhle & Stahre 1992). Prästerskapet fick vid denna tid en kungslig uppmaning att rannsaka sina respektive socknar efter

antikviteter och gamla monument. Prästernas redovisningar är överlag mycket knapphändiga och från vissa socknar saknas de helt.

Från 1600-talet finns ytterligare några manuskript som behandlar fornlämningar inom årets arbetsområde. En text berör Tolgs pastorat och är författad av kyrkoherden Nicholas Lundebergius omkring år 1692 (Kronobergsboken 1940). Manuskriptet innehåller en text, som tillsammans med en enkel skiss, berör både fornfynd och gravar inom socknen. Texten är ställd till Erik Dahlberg inför hans arbete med Sueciaverket.

I ATA förvaras en reseberättelse från 1878–79 insänd av dåvarande komministern i Tannåker, Ludvig Fritiof Palmgren, och ställd till Vitterhetsakademien i Stockholm. Berättelsen berör bland annat socknarna Tolg, Sjösås och Drev, där ett antal fornlämningar beskrivs. På uppdrag av Kungliga Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-Akademien företog Palmgren även vissa arkeologiska undersökningar i Uppvidinge härad under samma år. Enligt hans insända berättelser framgår att han åtminstone kartlagt hållkistor i socknarna utmed sjöarna Örken och Madkroken. Utifrån sina resultat hävdar han att stenåldersbefolkningen i dessa trakter måste varit mer utbredd än vad man tidigare trott.

Den största och utförligaste dokumentationen av länets fornlämningar har utförts av Knut Kjellmark (1866–1944), som var verksam i länet under en stor del av sitt liv. År 1932 började Kjellmark publicera en artikelserie i Smålandsposten, som kom att kallas "Värends fornminnen" (Kjellmark 1932–44). Verket redovisar fornlämningsbestånd och påträffade jordfynd sockenvis och används än idag som en huvudkälla till information och jämförelser kring fornlämningar i Varend.

Två andra standardverk för länet är "Kronobergs läns herrgårdar" (Vejde 1928) och "Småländsk bebyggelsehistoria" (Larsson 1980, 1981). Vejde gör en översikt över herrgårdarna med beskrivningar jämte ägarlängder fram till 1920-talet. Larsson å sin sida behandlar bebyggelsens omfattning och förändring från vikingatid fram till 1800-talets slut. Inte minst finns här flera uppgifter om äldsta ortnamnsbelägg, som icke är redovisade hos Ortnamnsarkivet i Uppsala (OAU).

Knut Kjellmark har i sitt arbete med länets fornlämningar även utfört en mängd mindre arkeologiska undersökningar. Bland annat har han undersökt företrädevis hållkistor i näst intill samtliga de socknar, som berördes av 1998 års inventeringar. Åren 1920–26 utförde Kjellmark dessutom ett antal så kallade snabbinventeringar, bl.a. i socknarna Ormesberga, Tolg och Aneboda (Norrvidinge härad). Arbetet bekostades delvis av Riksantikvarieämbetet. Inventeringarna fördes sockenvis och med löpande nummerordning. Beskrivningarna gjordes på förtryckta blanketter och redovisades på Generalstabskartan, skala 1:100 000.

Motsvarande snabbinventering gjordes i Aringsås socken 1929, i Lekaryds socken 1930 och i Sjösås socken 1933, med kompletteringar 1938 och 1941. Inventeringarna utfördes i de två förstnämnda socknarna av Tage Berggren och i den senare av Erik Bellander på uppdrag av Riksantikvarieämbetet (Berggren 1931).

Under 1930- och 1940-talet genomförde Riksantikvarieämbetet ett flertal arkeologiska undersökningar kring Alvesta och som till största delen hade samband med tätortens expansion.

Två gravfält i Sjösås socken, vid Sandreda och Mästreträda, specialkarterades under åren 1934 respektive 1941. Arbetet utfördes troligen på uppdrag av Riksantikvarieämbetet. Karteringar från denna tid kan vara till stor hjälp vid besök på

gravfälten idag. Vid tiden för karteringen var markanvändningen ofta av ett annat slag och många av gravfälten betades, vilket fick till följd att anläggningarna framträdde betydligt tydligare än vad som är fallet idag.

3.2. Förstagångsinventeringen

Socknarna inom det aktuella området var föremål för Riksantikvarieämbetets fornminnesinventering under år 1950. Som platsledare och granskare verkade då Carl-Otto Rosell, Gustav Adolf Hellman, Gunnar Ekelund och Harry Thålin. Inventeringstakten kan uppskattas till mellan 0,6 och 1,4 km²/anställningsdag. I de flesta fall ligger takten strax under 1,0 km²/anställningsdag. Totalt registrerades 410 lokaler inom området, varav 211 bedömdes som lagskyddade fornlämningslokaler. Bland dessa fanns ett antal gravfält och det sammanlagda antalet registrerade fornlämningar uppgick därför till 634.

Fornlämningstätheten utifrån förstagångsinventeringen var störst i Ormesberga och Ör socknar med i snitt 1,9 respektive 1,1 lokaler/km². Tätheten var minst i Härlöv och Aneboda socknar med 0,08 respektive 0,1 lokaler/km².

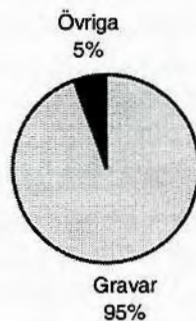

Fig. 4. Registrerade fornlämningslokaler vid förstagångsinventeringen 1950. Procentuell fördelning mellan kategorier.

3.3. Dokumentation efter förstagångsinventeringen

År 1954 gjordes en kartering av gravfältet i Dansjö i Lekaryds socken. Arbetet utfördes i Riksantikvarieämbetets regi.

Under 1980 utförde Riksantikvarieämbetet en partiell revideringsinventering, en så kallad E2- revidering, i delar av Kronobergs län. Arbetet skedde till största delen byråmässigt. Vissa fornlämningskategorier fick nu en förändrad redovisningsform på den ekonomiska kartan. Som exempel kan nämnas milstolpar och slaggvarp efter lågteknisk järnframställning, som nu fick status som fast fornlämning.

I området som helhet har relativt få arkeologiska undersökningar genomförts efter förstagångsinventeringarna. Mellan åren 1950 och 1980 genomfördes ett

knappt tiotal arkeologiska undersökningar inom arbetsområdet (socknarna Lekaryd, Aringsås och Aneboda). Under 1980- och 1990-talet har motsvarande antal arkeologiska utredningar och undersökningar utförts i området, med en koncentration till trakterna kring Alvesta och Braås. I Rödje nära Braås genomfördes exempelvis en förundersökning intill ett större röse 1994 (Skoglund 1994). Inför byggandet av väg 902 genom Braås genomfördes under åren 1995–96 en utredning i två etapper (Högrell & Wilander 1996, Nylén 1996). Intill Volvos anläggning i Braås undersöktes under 1996 även boplatsslämningar från mesolitikum (Stark 1996, Nylén & Gustavsson i manus).

4. 1998 års fornminnesinventering

4.1. Fältförberedelser

Inför fältarbetet hölls planeringsmöten den 26 januari och 12 februari 1998 med representanter för Smålands museum, Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion i Kronobergs län och Riksantikvarieämbetet. Vid dessa möten behandlades erfarenheterna från 1997 års fältverksamhet, vilka låg till grund för prioriteringar och avgränsning av 1998 års fältarbetsområde. En gemensam exkursion gjordes desutom den 25 mars till intressanta lokaler inom 1997 års arbetsområde.

Excerpering utfördes under vintern av Jonas Nordin, Riksantikvarieämbetet, av aktuellt arkivmaterial vid Antikvarisk-topografiska arkivet på Riksantikvarieämbetet, Stockholm, och Ortnamnsarkivet i Uppsala. Genomgång av facklitteratur och hembygds litteratur utfördes av Sune Jönsson. Excerpering av äldre lantmätarikartor vid Lantmäterienheten, Växjö, samt genomgång av sockenkartor i arkivet på Smålands museum genomfördes av berörd fältpersonal för sina respektive socknar.

4.2. Organisation

Från och med 1996 ges de regionala instanserna, i första hand läns museerna, möjlighet att delta i planering, inriktning och utformning av fornminnesinventeringen. Riksantikvarieämbetet svarar för att de regionala instanserna får ekonomisk ersättning för sitt arbete och har även det övergripande ansvaret avseende planering, utförande och antikvarisk bedömning.

Inför 1998 års inventering var ursprungligen ett större område för arbetsinsatserna inplanerat än det som kom att genomföras. Med anledning av minskade resurser inom Riksantikvarieämbetet, med personalnedskärningar som följd, fick en omprioritering av arbetsområdet göras. Arbetet med att färdigställa Växjö kommun prioriterades, varför ett antal socknar, främst inom Alvesta kommun, inte kom att inventeras. Prioriteringen gjordes med utgångspunkt från den överenskommelse med Växjö kommun, som gjordes i samband med invent-

eringen av Växjö stad i början av 1990-talet. Kommunen fick då löfte om en fortsatt prioritering i arbetet med revideringsinventeringen.

Fältrekognoseringen i Kronobergs län påbörjades den 27 april och avslutades den 27 november. Under perioden 1 september–27 november deltog personal från Smålands museum under totalt fem personmånader. Peter Skoglund inventerade Aneboda socken och Alexandra Nylén inventerade Drevs socken. Anna Ulfhielm inventerade socknarna Ör, Tolg och Ormesberga, i nämnd ordning. För ledning och samordning svarade Sune Jönsson, Riksantikvarieämbetet, som förutom handledning och granskning av ovanstående socknar även genomförde fältrekognosering i socknarna Aringsås, Lekaryd och Härlöv, samt till en stor del av socknarna Sjösås och Hornaryd. Från Riksantikvarieämbetet i övrigt svarade i början av säsongen Brita Tronde för inventering i delar av Sjösås socken samt Per Holmgren för delar av Hornaryds socken.

Riksantikvarieämbetets förordade inventeringstakt för Kronobergs län är 2 km² landareal per anställningsdag. Med erfarenhet av tidigare års inventeringar har man i samråd mellan Riksantikvarieämbetet och läns museet fördelat rekognoseringstakten till 2,2 km²/anställningsdag för Riksantikvarieämbetets personal samt 1,5 km²/anställningsdag för museets personal. I praktiken innebär detta en arbetstakt för museets personal på drygt 2 km²/arbetsdag och för ämbetets personal kring 3 km²/arbetsdag. För handledning av läns museets personal samt för granskning av dessa socknar avsattes 1–1,5 vecka per socken.

Socken	Landareal km ²	Km ² /ad 1950	Km ² /ad 1998	Km ² /arb.dag 1998
Aringsås	43	0,7	2,2	3,1
Aneboda	57	1,2	1,5	2,1
Asa	122	-	2,2	3,1
Drev	30	0,7	1,5	2,1
Hornaryd	22	0,8	2,2	3,1
Härlöv	13	0,9	2,2	3,1
Lekaryd	34	0,5	2,2	3,1
Ormesberga	19	0,6	1,5	2,1
Sjösås	67	1,4	2,2	3,1
Tolg	73	1,1	1,5	2,1
Ör	30	0,7	1,5	2,1

Fig. 5. Arbetstakten vid förstagångsinventeringen respektive andragångsinventeringen, redovisad sockenvis och fördelad på anställningsdagar (ad) respektive arbetsdagar.

4.3. Fältarbete

4.3.1. Inriktning

Genom tidigare års inventeringar i angränsande områden var det känt att delar av 1998 års område skulle innehålla ett stort antal områden med fossil åkermark, förutom en mängd sedvanliga fornlämningar. Efter samråd mellan berörda parter har hanteringen av den fossila åkermarken fortgått på samma sätt som under 1997 års arbete. Detta har inneburit att registreringen av lokaler med fornlämnings-

status, och då i synnerhet den fossila åkermarken, har prioriterats. Eftersom arbetet med fossila åkermarksområden är tidskrävande har sökandet efter andra lämningar inom dessa områden fått stå tillbaka. För att få största möjliga regi-strering av antalet fornlämningslokaler även av annan art har inprickningen av den fossila åkermarkens begränsning gjorts något grövre än vad som annars är brukligt. Prioriteringarna vad gäller fornlämningslokaler och metoder för inprickning har gjorts bland annat utifrån vetskapen om det aktiva skogsbruk som bedrivs inom stora delar av länet och för att försöka underlätta hanteringen av skogsvårdsärenden.

Den stora mängden tidskrävande fornlämningar inom arbetsområdet gjorde dessutom att sökandet efter boplatslämningar, liksom den i andra fall viktiga kontakten med lantbrukare och andra markägare, tyvärr fick en fortsatt låg prioritet under 1998.

4.3.2. Resultat

Allmänt

Under 1998 års fornminnesinventering inom Alvesta och Växjö kommuner registrerades totalt 1 165 lokaler. Sedan tidigare fanns 436 lokaler registrerade, vilket har inneburit en ökning med närmare 170 %, en siffra som motsvarar 1997 års resultat av andragångsinventeringen i länet. Av de registrerade lokalerna bedömdes 783 (65 %) vara fast fornlämning, vilka erhöll den antikvariska beteckningen R eller (R).

Tabellen i fig. 6 ger en uppfattning om fornlämningslokalernas täthet i respektive socken. Det bör påpekas att en fornlämningslokal kan variera kraftigt i utsträckning/omfång. Den procentuella fördelningen mellan olika fornlämningskategorier efter andragångsinventeringen framgår av cirkeldiagrammet fig.7.

Socken	Fornlämningslokaler/km ²	Varav nyfynd i %	Nyregistrerade fornlämningslokaler/arb.dag	Antal fornlämningslokaler
Aringsås	1,6	43	2,0	70
Aneboda	0,9	89	1,7	53
Asa	1,2	85	2,7	72
Drev	2,4	70	2,9	71
Hornaryd	1,1	67	2,0	24
Härlöv	1,4	94	3,4	18
Lekaryd	1,8	65	3,4	63
Ormesberga	3,4	45	3,0	66
Sjösås	1,2	83	3,0	84
Tolg	2,4	83	4,1	173
Ör	2,9	63	3,7	89

Fig. 6. Resultatredovisning avseende nyfunna fornlämningslokaler i Kronobergs län 1998.

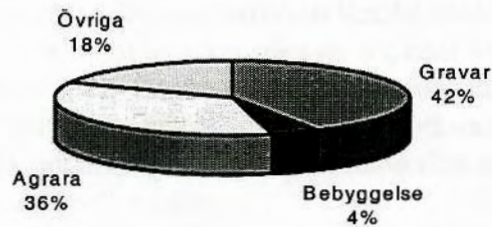

Fig. 7. Totalt antal registrerade fornlämningslokaler efter andragångsinventeringen inom 1998 års arbetsområde i Kronobergs län. Procentuell fördelning mellan kategorier.

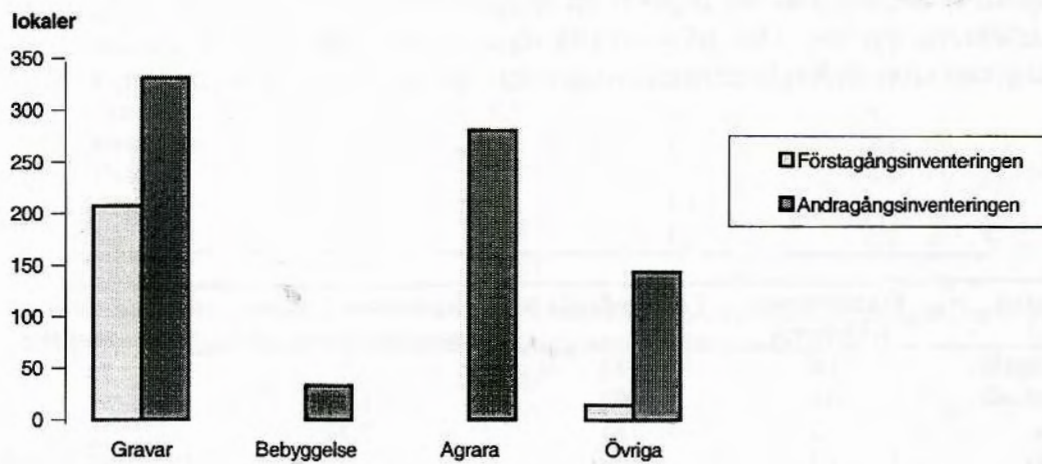

Fig. 8. Antalet registrerade fornlämningslokaler med avseende på olika kategorier vid första- respektive andragångsinventeringen inom 1998 års arbetsområde i Kronobergs län.

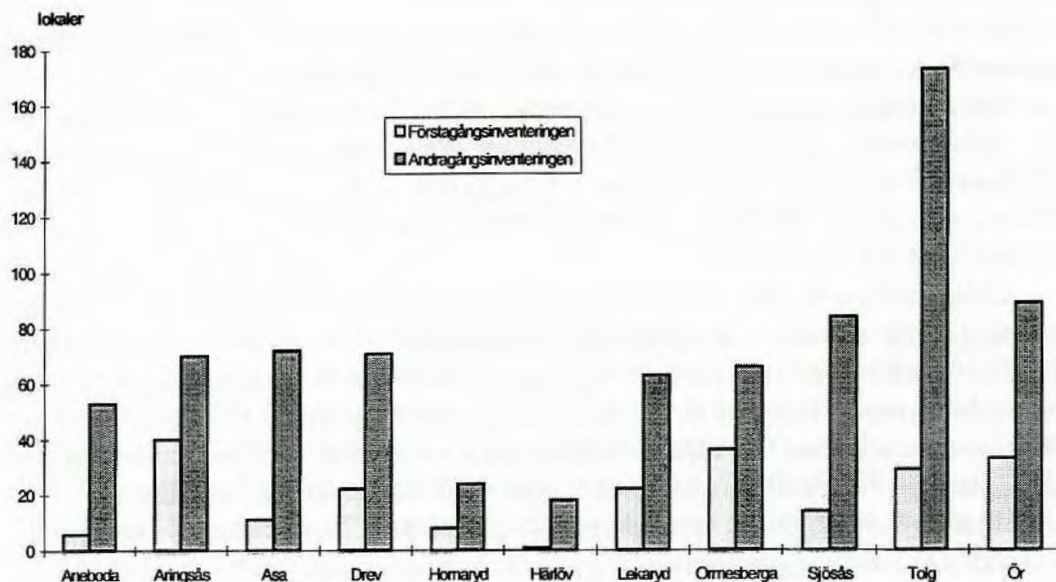

Fig. 9. Antal registrerade lokaler med fasta fornlämningar vid första- respektive andragångsinventeringen redovisade sockenvis inom 1998 års arbetsområde i Kronobergs län.

Förhistoriska gravar

Efter andragångsinventeringen är totalt 332 gravlokaler registrerade, med tillsammans 864 gravar. Detta innebär en ökning med ca 60 % av antalet gravlokaler inom 1998 års arbetsområde, i jämförelse med förstagångsinventeringen. Den största ökningen har skett i socknarna Härlöv, Tolg och Sjösås.

Den vanligaste gravtypen inom 1998 års arbetsområde är det *runda röset*. Från förstagångsinventeringen var 179 rösen registrerade på 135 lokaler. 1998 års inventeringar har resulterat i att ytterligare 106 rösen registrerats på 59 nya lokaler. Det innebär en ökning med ungefär 50 % av denna fornlämningstyp. Av de nyregistrerade rösen har knappt hälften påträffats i Sjösås socken. Det stora antalet beror till stor del på ett nyfunnet gravfält med bland annat 40 rösen i storlek 6–16 meter i diameter och en genomsnittlig höjd på 1 meter (RAÄ 91).

Den andra dominerande gravtypen är den *runda stensättningen med kal stensättning*. Vid förstagångsinventeringen registrerades 133 stensättningar av denna typ på 27 lokaler inom arbetsområdet. Antalet har nu reviderats till 232 anläggningar på sammanlagt 82 lokaler.

Den *runda övertorvade stensättningen* är också den förhållandevis vanlig inom 1998 års arbetsområde. Efter 1998 års inventeringar är sammanlagt 100 dylika gravar registrerade på 34 lokaler. Efter 1950 års inventering var motsvarande siffror 85 anläggningar på 18 lokaler.

Under 1998 registrerades 54 *högar* på tio lokaler, främst inom socknarna Aringsås och Drev. Ökningen av antalet högar är högst marginell, vilket avspeglar det faktum att högar främst förekommer inom gravfält, och därför är förhållandevis väl kända från tidigare uppteckningar.

Sammanlagt 79 *ovala stensättningar*, *ofyllda* eller med *kal stenfyllning*, har registrerats på åtta lokaler, främst gravfält. Inom gravfältet i Mästreda i Sjösås socken finns exempelvis 27 ovala stensättningar (RAÄ 102).

Antalet registrerade *hällkistor* har under 1998 ökat med ca 50 % och uppgår till 45 anläggningar på 42 lokaler. I flertalet av årets socknar har enstaka nyfynd av hällkistor förekommit, de flesta dock i socknarna Tolg och Aringsås. I den östra delen av Aringsås påträffades exempelvis två hällkistor belägna knappt 80 m från varandra (RAÄ 83 och 84).

Andra gravtyper som förekommer i viss omfattning är resta stenar, skeppsättningar, *domarringar* och treuddar. Sammanlagt 44 *resta stenar* har antecknats på elva lokaler. Det i särklass största antalet har Aringsås socken med 29 stycken. *Skeppssättningar* finns på fem lokaler inom arbetsområdet; i Asa, Lekaryd och Ormesberga socknar. Treuddar har antecknats på sex lokaler med tillsammans sju anläggningar. De förekommer såväl *övertorvade* som med *kal stenfyllning*.

Antalet *gravfält* inom arbetsområdet uppgår till 25 stycken, av vilka tre är nyfynd. De största gravfälten återfinns i Tolgs socken (RAÄ 50) och vid Lidboholm i Sjösås socken (RAÄ 91), med ca 50 respektive 70 anläggningar, det sistnämnda ett nyfynd.

Förhistoriska boplatser

Efter 1998 års inventering är sammanlagt 11 *förhistoriska boplatser* registrerade som fasta fornlämningar. Av dessa är nio stycken nyfynd, de flesta i socknarna Ör och Aringsås.

En *skärvestenshög* har registrerats i Tolgs socken (RAÄ 114). Denna är 8 m i diameter och 0,3 m hög. Halva anläggningen har förstörts av en väg och i den kvarvarande profilkanten syns skörbrända stenar.

Fyndplatser för förhistoriska föremål har kunnat beträffas i 60 fall, i de flesta fall med hjälp av Knut Kjellmarks dokumentation. Merparten av fyndplatserna har registrerats inom socknarna Tolg och Sjösås. Ytterligare 71 förhistoriska föremål har kunnat knytas till en gård eller ett torp, dock utan närmare fyndplats.

Bebyggelselämningar

Sammanlagt har 218 bebyggelselämningar registrerats, av vilka 44 (ca 20 %) har bedömts som fast fornlämning. I de flesta fall utgörs dessa lämningar av äldre *gårds- eller bytomter*, som för att markeras med R eller (R) skall vara helt övergivna. I de fall där tomterna fortfarande är bebyggda har lämningarna fått den antikvariska statusen "bevakas". Merparten av årets socknar har mellan 4–7 stycken bebyggelselämningar som har markerats med R eller (R).

Ett antal bebyggelselägen efter *torp* med belägg från sent 1600-tal eller tidigt 1700-tal har också registrerats. I Sjösås socken finns uppgifter om sju torp under säteriet Lidboholm, alla med belägg från år 1697 (RAÄ 162, 166–171). Inom 1998 års arbetsområde har sammanlagt ett drygt tiotal torpställen registrerats, var-

av fyra är övergivna och fått status som fast fornlämning. Övriga lokaler har fått statusen "bevakas".

I Härlövs socken finns ett *borgområde* kallat Folkomsö (RAÄ 1). Platsen är belägen på en före detta ö eller halvö i den numera sänkta sjön Furen. Av den sannolikt medeltida anläggningen finns endast ett dike och en jordvall kvar idag.

Agrara lämningar

Inom 1998 års arbetsområde registrerades 279 områden med *fossil åkermark* såsom fast fornlämning med R-markering. Områdena består i huvudsak av röjningsrösen, vanligen 4–7 m i diameter och 0,3–0,5 m höga. Storleken på röjningsröseområdena varierar lokalt, men ligger ofta kring 300–500 m i diameter. Till de största områdena med fossil åkermark som registrerades under 1998 hör RAÄ 95 i Östenhaga, Tolgs socken. Området sträcker sig över ett cirka 1,5×1 km stort område och innehåller uppskattningsvis runt 3 000 röjningsrösen.

Inom röjningsröseområdena har 73 *hägnadsvallar/stensträngar* registrerats. De är mellan 2 och 5 m breda och intill 0,4 m höga. Längden har i de flesta fall inte uppmätts. I vissa fall utgör hägnadsvallarna den fossila åkermarkens yttre begränsning. I Tolgs socken finns dock ett exempel på ett röjningsröseområde med ett system av hägnadsvallar, som i vissa fall tycks rama in små åkerlyckor (RAÄ 95). I socknarna Tolg och Ör har även fem lokaler med *oregelbundna åkerparceller* kunnat iakttagas i den fossila åkermarken. Inom en lokal i Ör socken ligger de oregelbundna parcellerna på olika nivåer i en västsluttning. Parcellernas västra kanter är terrasserade och mellan 0,2 och 2 m höga (RAÄ 56). I Lunden i Drevs socken finns ett fossilt åkermarksområde som innehåller minst fyra *terrasserade odlingsytor* i en sydsluttning. Röjningsrösenas utseende, tillsammans med de terrasserade ytorna, pekar på att delar av området sannolikt är av medeltida ursprung (RAÄ 101).

Fångstlämningar

Fångstlämningar har registrerats på sammanlagt sju platser i socknarna Asa, Drev, Sjösås, Tolg och Aneboda. I samtliga fall rör det sig om *fångstgropar* avsedda för varg. I Tolgs socken finns en varggrop anlagd i mitten av ett stenröse, 8 m i diameter och 1,5 m högt. Själva gropen är 2 m i diameter och 2 m djup med kallmurade väggar (RAÄ 22).

Kommunikationslämningar

Av de 15 *stenvalvsbroarna* i arbetsområdet har åtta varit tagna ur trafik och därmed kunnat erhålla status som fast fornlämning. I området har 27 *milstolpar* kunnat markeras som fast fornlämning. Ett antal av de milstolpar som registrerades vid förstagångsinventeringen har förstörts, vilket t.ex. är fallet med två milstolpar av trä i Drevs socken, som var i dålig kondition redan vid inventerarens

besök 1950 (RAÄ 3 och 9). Genom kontroll av Generalstabskartan från 1880-talet har flera platser för nu försvunna milstolpar kunnat identifieras. Det gäller bland annat för sju lokaler i Sjösås socken.

Från förstagångsinventeringen var fyra stycken *väghållningsstenar* markerade inom arbetsområdet, varav endast en sten, i Aneboda socken, fanns på ursprunglig plats. Efter 1998 års inventering är 20 väghållningsstenar registrerade på ursprunglig plats och därmed bedömda som fast fornlämning. Hälften av dessa har registrerats i Aneboda socken, till stor del med hjälp av hembygdsföreningen. En trästolpe med väghållningsfunktion, och försedd med inskription, finns bevarad i Aringsås socken (RAÄ 87).

Tre stycken *vägvisarstenar/vägvisarmärken* är registrerade i området, en i vardera socknarna Tolg, Ormesberga och Aneboda. Alla dessa var kända från förstagångsinventeringen, men har först nu fått status som fast fornlämning.

Kult- och offerlämningar

Efter 1950 års inventering fanns tio lokaler med *älvkvarnar/skålgropar* registrerade i området; fem i Drev, en i Tolg, tre i Lekaryd och en i Aringsås. Under 1998 hittades ytterligare tio lokaler med älvkvarnar. Flest förekomster har Lekaryd med sju lokaler, följd av Tolg och Drev med vardera fyra lokaler. Fortfarande saknas kända förekomster av älvkvarnar i socknarna Härlöv, Hornaryd, Asa och Aneboda. I Drevs socken kunde två av lokalerna inte återfinnas under 1998. I bägge fallen gällde det jordfasta block i åkermark, vilka röjts bort till förmån för odling (RAÄ 40 och 41). Störst antal älvkvarnar, ca 350 stycken, har en lokal i Örs socken, som enligt äldre uppteckningar även omfattar en *hällristning* (RAÄ 21). Vid förstagångsinventeringen fanns två fotsulor och ett par solhjul i berghällen, dock mycket otydliga. Vid besöket 1998 kunde inte ristningarna urskiljas på grund av moss- och lavbildning. Däremot var ett 50-tal älvkvarnar synliga.

Arbetsområdet har sammanlagt nio kända *offerkällor*, fördelade på socknarna Sjösås, Tolg, Ör, Aneboda och Asa. Samtliga källor är kända sedan tidigare, men har först nu fått fornlämningsstatus. I Lekaryds socken har en *hälsökälla* R-markerats som fast fornlämning. Det är den s.k. "Officerskällan" eller "Grennaforssa hälsobrunn", som den också kallas (RAÄ 13). De äldsta uppgifterna om att man druckit brunn vid Grennaforssa härrör från mitten av 1700-talet. Brunnens storhetstid inföll mellan 1880-talet och 1920.

Fem uppgifter om *offerkast* finns registrerade inom arbetsområdet, fyra i Sjösås socken och ett i Aneboda socken. Den sistnämnda lokalen är den enda som tillkommit 1998, vilket kunde ske efter kontakt med ortsbefolkningen (RAÄ 77). Ingen av platserna har idag några synliga spår kvar. Till platsen för offerkastet i Aneboda finns en berättelse knuten om ett mord på en gesäll från Dalarna. Genom att kasta en grankvist på platsen för mordet hjälpte man den döde att få ro.

Tre *naturbildningar med namn/bruk/ tradition*, som har erhållit fornlämningsstatus, har belagts i Sjösås och Lekaryds socknar. I Sjösås finns en oval naturbildning i en berghäll, som i enlighet med folktraditionen betraktas som en älvkvarn, som har smorts in med fett för att bringa tur på resor (RAÄ 19). I socknen finns också "Hete sten", en sten med en plan yta, där brudparen enligt tradition

steg upp när de kom ut från kyrkan (RAÄ 192). I Lekaryds socken finns en offersten, där man genom offer sökt bot för sjukdomar (RAÄ 5).

Industriella lämningar

Tio lokaler av industriell karaktär har erhållit fornlämningsstatus vid revideringen. Väster om Braås, intill sjön Örken i Drevs socken, ligger lämningarna efter Braås *järnbruk*, som var i drift under 1700- och 1800-talet (RAÄ 25). Inom området finns *slaggvarp* av olika storlek, en *masugnsruin* samt *rester av en hammare*. I Hornaryds socken finns ytterligare en *hammarruin*. Här rör det sig om lämningarna efter Holmafors *spik- och manufaktursmedja* från andra hälften av 1800-talet (RAÄ 44). Området ligger i en bäckravin och innehåller, förutom rester av en *damm med fördämningsvall*, även *husgrunder* efter bland annat smedernas bostad.

Totalt fem *quarnlämningar* har registrerats som fasta fornlämningar: tre i Tolgs socken och en i vardera socknarna Drev och Lekaryd. Kvarnplatserna har kunnat beläggas på kartor från sent 1600-tal eller tidigt 1700-tal.

Endast två *slaggförekomster efter blästbruk* har registrerats, båda i Lekaryds socken, varav den ena påträffades först under 1998 (RAÄ 53 och 81). Då slaggen är svår att upptäcka krävs i de flesta fall att markägaren, med sin lokalkännedom i samband med jordbruks- eller skogsarbeten, kontaktas för lokalisering av eventuella förekomster.

Övrigt

Fyra *runstenar* finns registrerade inom arbetsområdet. Två stycken finns invid Aringsås kyrka, men står dock inte i ursprungligt läge (RAÄ 3). Stenarna flyttades till sin nuvarande plats under 1960-talet. Övriga runstenar återfinns i socknarna Tolg och i Asa.

I Sjösås socken finns två *pestkyrkogårdar* kända sedan förstagångsinventeringen (RAÄ 5 och 123). På bägge lokalerna finns tydliga lämningar i form av kvadratiska, stenväggade områden. Anläggningarna härrör sannolikt från pestens härjningar i trakten kring 1710 (Vejde 1938).

I Lekaryds socken kunde en *avrättningsplats* registreras under 1998 (RAÄ 120). På en karta från år 1761 är platsen markerad med en cirkel och texten "Galga Backe".

I socknarna Hornaryd och Tolg finns gamla *kyrkplatser* med tillhörande begravningsplatser. Hornaryds medeltida kyrka revs omkring 1870 och de enda synliga lämningarna av byggnaden utgörs idag av små diken eller stenrader (RAÄ 25). I Tolg revs kyrkan i samband med att den nya församlingskyrkan byggdes 1878-79. På platsen finns en terrassering samt enstaka grundstenar synliga (RAÄ 84). I båda fallen är omgivande kyrkogårdar fortfarande i bruk.

En ovanlig lämning med anknytning till det militära övningsfältet Kronobergshed i Lekaryds socken påträffades under 1998 års arbeten. Inom ett ca 130×20 m stort område återfanns åtta *militära friluftsmatsalar* indelade som öpp-

na ytor, omgärdade av stenmurar (RAÄ 103). Matsalarna användes under ca 100 år fram till 1885, då den första matsalsbyggnaden stod klar.

I Sjösås socken finns två *gränsmärken* registrerade som fast fornlämning. En kistliknande formation i berget kallad "Arkekistan" har fungerat som gränsmärke mellan Sjösås och Dädesjö socknar (RAÄ 129). Det andra gränsmärket kallas "Blixhall" och utgörs av ett flyttblock (RAÄ 49). Båda märkena finns omnämnda under sent 1600-tal.

Sammanlagt sex *minnesstenar* har erhållit fornlämningsstatus. I Drevs socken finns tre av dessa, varav två är placerade i den gamla herrgårdsparken kring Braås gård (RAÄ 27 och 28). Den tredje minnesstenen står vid infarten till Böksholms herrgård och är, enligt inskriptionen, "Uppförd av tacksamma arbetare 1856" till minne av den dåvarande ägaren, greve Gustav Hamilton (RAÄ 47). Övriga minnesstenar finns i socknarna Sjösås, Tolg och Lekaryd. En enda *minnesinskrift*, som således inte utgörs av en upprest sten som fallet är med de ovannämnda minnesstenarna, har registrerats inom arbetsområdet. Det är ett *vattenståndsmärke*, som ristats på en berghäll i Aneboda socken. Märket visar vattenståndet för år 1868, ett svårt torkår (RAÄ 113).

4.4. Utåtriktad verksamhet

4.4.1. Utbildning

Antikvarierna från Smålands museum erhöll successiv information och utbildning i anslutning till fältarbetet och med särskild genomgång av sällsynt förekommande fornlämningstyper.

4.4.2. Information

Under sommaren förekom ett par artiklar i tidningen Smålandsposten med anledning av fornminnesinventeringen. Även Radio Kronoberg P4 uppmärksammade arbetet under sommaren.

Under fältarbetets gång togs kontakt med hembygdsföreningarna i socknarna Aneboda och Drev. För Aneboda hembygdsförening hölls ett informationsmöte i april 1999 om inventeringsresultatet i socknen.

5. Utvärdering

5.1. Fältförberedelser

Avgränsningen av 1998 års fältarbetsområde skedde i början av året. I jämförelse med tidigare år var detta en sen tidpunkt, vilket också medförde att en del av de omfattande förberedelserna fick utföras under stark tidspress. En förändring gent-

emot tidigare år blev utav denna anledning att fältrekognoscörerna själva excerpterade arkivet på Smålands museum och de äldre lantmäterikartorna för sina respektive socknar. Ser man till den totala tidsåtgången så är det helt uppenbart att det är rekommendabelt att återgå till den tidigare modellen, där allt arkivarbete är utfört innan själva fältarbetet påbörjas. Eftersom detta arbete till största delen kan utföras av personal inom den regionala kulturmiljövården är det ytterligare en fördel att återgå till den tidigare modellen med tanke på erfarenhets- och kunskapsuppbyggnad inom länet.

5.2. Organisation

De organisatoriska förändringar som under året skedde inom Riksantikvarieämbetet medförde att fältarbetet fick genomföras med ett ovanligt stort mått av flexibilitet. Med tanke på detta har ändå det genomförda fältarbetsåret kunnat präglas av mycket gott samarbete mellan deltagande personal från Smålands museum och Riksantikvarieämbetet. Diskussioner beträffande arbetstakt, prioriteringar, svårbedömbara objekt, antikvarisk status m.m. har hela tiden snabbt kunnat genomföras. Den regionala personalens kunskap om fornlämningar och andra kulturlämningar inom länet har genom samarbetet ytterligare utvecklats och breddats. Länets engagemang i fornminnesinventeringen är mycket påtaglig och förhoppningsvis kan 1998 års deltagande personal beredas möjlighet att erhålla ytterligare erfarenheter genom deltagande under kommande fältarbetsår.

Täckningsgraden, kring 2,0 km² per anställningsdag, var i de fornlämnings-tätaste områdena ej tillräcklig. En del områden inom Tolgs och Örs socknar fick lämnas utan någon terränggenomgång. Förekomsten av framförallt fossil åkermark var här så betydande att övriga genomförda prioriteringar ej räckte till.

5.3. Fältarbete

5.3.1. Inriktning

Med den resursbas som står till förfogande vid revideringsinventeringen inom Kronobergs län är det mycket svårt att finna en effektivare inventeringsinriktning än den som har genomförts. Registrering av områden med fossil åkermark upptar normalt mertiden av den fältverksamma arbetstiden. Med tanke på det intensiva skogsbruket inom länet är det av största vikt att den regionala kulturmiljövården har information om utbredningen av de lagskyddade fossila åkermarksområdena. Att redovisningen av andra fornlämningskategorier, framförallt gravar och älvkvarnsförekomster, inom dessa områden blir bristfällig får under rådande omständigheter bedömas vara acceptabelt när det gäller bevarande- och skyddsaspekter. Däremot har arbetssättet naturligtvis vissa uppenbara brister om man tänker sig att vetenskapligt bearbeta inventeringsmaterialet.

Fördelningen av fältresurserna mellan centralbygd och randbygd har visat sig vara riktig. Förekomsten av förhistorisk fossil åkermark var, relativt sett, av mycket liten omfattning i stora delar av Aneboda socken och i norra delarna av

socknarna Asa och Sjösås, i de höglänta och blockrika gränstrakterna mot Jönköpings län.

5.3.2. Resultat och kvarstående kompletteringsbehov

Med avseende på de resurser som avsattes för fornminnesinventering i Kronobergs län under 1998 får resultatet anses vara mycket tillfredsställande. Med tidsresurser som klart understeg förstagångsinventeringens tilldelning å ena sidan, och ett betydligt bredare verksamhetsfält, inklusive den omfattande *fossila åkermarken*, å den andra sidan, uppnåddes resultat som innebar en nästan tredubbling av antalet lagskyddade fornlämningslokaler. Ett sådant resultat kan inte uppnås utan en skicklig och för saken mycket engagerad fältarbetspersonal.

Inom delar av socknarna Tolg och Ör medhans ej terränggenomgång på grund av den i övrigt mycket rikligt förekommande fossila åkermarken, såsom tidigare har omnämnts. Dessa områden har redovisats i det material som arkiveras.

Kompletteringsbehov föreligger, såsom tidigare har nämnts, inom de stora områdena med förhistorisk fossil åkermark. Detta gäller *förhistoriska gravar och älvkvarnsförekomster*, men även redovisning av *åkerparcelleringar, terrasseringsringar* och *stensträngar/hägnadsvallar*.

På grund av de sporadiska kontakterna med lokalbefolkningen vet vi genom tidigare erfarenheter att vissa kategorier av lämningar blir klart underrepresenterade. Detta gäller *fornlämningar och andra kulturlämningar från företrädesvis historisk tid* såsom hälsokällor, offerkällor, offerkast, tandvärksträd, minnesstenar och minnesinskrifter, väghållningsstenar, slagg efter blästbruk (kan även vara förhistorisk) m.m. Registrering av *lösfynd och fyndplatser för förhistoriska artefakter*, som förvaras på gårdarna, blir också bristfällig, och därigenom blir också naturligtvis ett flertal boplatssområden tillsvidare okända för kulturmiljövården. För övrigt bör resurser skapas inom länets kulturmiljövård för att genomföra riktade inventeringsinsatser av boplatser inom utvalda landskapsavsnitt, som ett referensmaterial för framtida forskning och samhällsplanering. Resurserna inom reguljära fornminnesinventeringen i länet har ingen möjlighet att täcka upp detta stora arbetsfält.

5.3.3. Särskilt bevarandevärda lokaler och miljöer

I *Sjösås socken*, vid Lidboholm, ligger i anslutning till fossil åkermark ett nyupptäckt gravfält med ca 70 anläggningar i form av rösen, runda stensättningar och en treudd (RAÄ 91). Området närmast gravfältet är närmast renplockat från sten. Strax nordöst om Lidbohols herrgård finns välbevarade fossila åkermarksområden, som sannolikt är av medeltida ursprung (RAÄ 196). Röjningsrösen är här förhållandevis stora och ett flertal terrasseringsringar är synliga inom området.

I *Hornaryds socken* kan nämnas ruinen efter Holmafors spik- och manufaktur-smedja från 1800-talets mitt (RAÄ 44). Lämningen är belägen i en bäckkravin och här finns resterna av bland annat stensatta vattenfåror och grunder efter smedernas bostadshus.

I södra delen av *Drevs socken* bör det vackra höggravfältet "Gullhögarna" framhållas (RAÄ 53). Gravfältet är väl synligt från vägen mellan Eke och Braås och består i sin helhet av ett femtontal högar, varav flertalet dock ligger i den angränsande *Dädesjö socken*. I och omkring byn Rödje i Drevs socken finns ett fornlämningskomplex med flera stora rösen (varav två med brätte), en älvkvarns-förekomst samt ett större sammanhängande område med fossil åkermark (RAÄ 72).

I de centrala delarna av *Lekaryds socken* finns flera lokaler med älvkvarnar samlade (RAÄ 3, 78, 80, 84 och 87). På den förstnämnda lokalen, som var känd sedan tidigare, finns ett tjugotal älvkvarnar på rad. Dessutom kan nämnas gravfältet i Dansjö med bland annat högar och en skeppssättning. Två av de största gravarna benämns "Kungshögen" och "Kungagraven". Omkring Aringsås kyrka, i samma socken, finns en samling lämningar som gör området särskilt bevarandevärt. På kyrkogården finns två runstenar (RAÄ 3) och strax nordöst om kyrkan ligger ett gravfält med ett 25-tal resta stenar. Sannolikt har gravfältet ursprungligen varit större och sträckt sig fram till kyrkogårdens norra del. Väster om kyrkan, intill Lekarydsån, låg enligt uppgift Allbo härads medeltida avrättningsplats. På höjdsträckningen öster om kyrkan finns, förutom ett antal rösen, även häradets medeltida tingsplats. Vid 1600-talets början flyttades tingsplatsen, då en tingslada byggdes strax norr om kyrkan.

I byn Holkastorp i den sydvästra delen av *Tolgs socken* finns ett block med 22 älvkvarnar på rad. Stenblocket ligger i betesmark och strax norr därom vidtar ett område med fossil åkermark, som till stora delar är betat och därför lättillgängligt och tydligt. Inom den fossila åkermarken finns dessutom ytterligare älvkvarns-förekomster. Även gravfältet i Tolg med en sammansättning av rösen, högar, stensättningar, en treudd och en domarring bör nämnas (RAÄ 50).

Intill gamla väg 30 i *Örs socken* finns en av länets mycket få hällristningar (RAÄ 21). På en berghäll finns ristningar i form av två fotsulor samt ett par solhjul, vilka i dagens läge dock är täckta av mossa. På sydslutningen av Örhöjden, i vacker bokskog, ligger ett röse, drygt 30 meter i diameter, samt en mindre stensättning (RAÄ 16). Gravarna ligger inom ett stort område med fossil åkermark.

Ormesberga socken uppvisar jämförelsevis många rösen i förhållande till socknens storlek. Längs med vägen förbi Svanås ligger exempelvis flera rösen och stensättningar väl synliga längs med vägen. "Skeppet" är ett mycket stort flyttblock, som ligger väl synligt i öppen jordbruksmark i socknens centrala del. På blocket finns ett flertal skålgropar, men namnet på blocket kan tyda på att man här även har sett hällristningar i form av skepp.

Aneboda socken är rik på väganknutna lämningar, såsom väghållningsstenar, men även platser med traditioner knutna till vägar. Längs med landsvägen söderifrån, förbi Aneboda kyrka, finns en långsmal sten, "Vilosten", för en stunds vila på vägen mot kyrkan (RAÄ 92). Längre fram finns ytterligare en anhalt på vägen mot kyrkan i form av ett stenblock kallat "Klädosten". I skydd av det stora blocket kunde man byta om till finskor och lämplig klädsel (RAÄ 93).

I *Asa socken* kan nämnas Sälleskogs gamla tomt, som finns belagd i kartmaterial från 1775. Platsen var bebodd fram till början av 1900-talet och här finns idag rester av husgrunder och brunnar (RAÄ 84). På inägomarken, som delvis vuxit igen, finns ett vårdträd, äldre träd med spår av hamling och något enstaka

bestånd av hasselbuskar. Med anknytning till gårdstomten finns en fångstgrop, som i kartmaterialet från 1700-talet är utmärkt som "Ulvagraven" (RAÄ 85).

5.3.4. Skador och hotbilder

Med tanke på den redan vid förstagångsinventeringen år 1950 rikliga förekomsten av registrerade fornlämningslokaler, så är skadefrekvensen på lämningarna uppseendeväckande låg. Såsom tidigare har nämnts har ett par flyttblock med älvkvarnar borttagits vid jordbruksarbete. Skadebilden i övrigt är den under senare år uppmärksammade åverkan som den skogliga markberedningen åsamkar, eller har åsamkat, på den fossila åkermarken. Den uppmärksamhet som detta har medfört har dock också lett fram till varierade och skonsammare markgrepp inom dessa fornlämningsområden. Hotbilden, och därmed också skadefrekvensen, har klart minskat under det senaste året, mycket tack vare ett stort engagemang i frågan från länets kulturmiljövårdande instanser.

5.4. Utåtriktad verksamhet

Kontakten med alla berörda intressenter inom området kan förbättras. En klarare och kraftigare profilering innan fältarbetssäsongen påbörjas bör eftersträvas. Informationen till och kontakten med hembygdsföreningarna kan göras mer påtaglig än den som nu har skett vid pågående fältverksamhet. Kontakten med massmedia under pågående fältverksamhet har dock varit av god omfattning. Vad som kan, och bör, eftersträvas är också en kraftig satsning efter avslutat fältarbete på att informera både lokalbefolkning, t.ex. genom hembygdsföreningarna, och yrkesverksam personal inom skogsnäringen på de resultat som har uppnåtts under året.

6. Referenser

6.1. Litteratur

- Berggren, T. 1931. Fasta fornlämningar i Lekaryds socken i Allbo härad. *Norra Allbo Hembygdsförenings Årsbok*. Växjö.
- 1931. Fornfynd i Lekaryds socken i Allbo härad. *Norra Allbo hembygdsförenings årsbok*. Växjö.
- Gren, L. 1997. *Fossil åkermark*. (Fornlämningar i Sverige, 1, andra, reviderade upplagan.) Riksantikvarieämbetet. Stockholm.
- Jensen, R. (red.). 1997. *Fornminnesinventeringen – nuläge och kompletteringsbehov. En riksöversikt*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.
- Jönsson, S., Persson, E. & Roos, G. 1997. *1996 års fornminnesinventering i Kronobergs län. Tingsryds och Växjö kommuner*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.

- Jönsson, S., Holmgren, P. & Tronde, B. 1998. *1997 års fornminnesinventering i Kronobergs län. Växjö kommun.* (Fornminnesinventeringen Rapport 1998:3.) Riksantikvarieämbetet. Stockholm.
- Kjellmark, K. 1932–44. *Värends fornminnen.* Växjö.
- Klang, L. 1987. Småland. Kronobergs län. *Med arkeologen Sverige runt* (red. S. Janson & E. B. Lundberg). Stockholm.
- Larsson, L.-O. 1980. Småländsk bebyggelsehistoria. *Acta Wexionensia, Serie 1 History & Geography* 1:2. Växjö.
- 1981. Småländsk bebyggelsehistoria. *Acta Wexionensia, Serie 1 History & Geography* 1:4. Växjö
- Ståhle, C. I. & Stahre, N-G. (red.) 1992. *Rannsakingar efter antikviteter.* Stockholm.
- Vejde, P. G. 1929. *Kronobergs läns herrgårdar.* Växjö.
- 1938. Om pestens härjningar i Småland 1710–11. *Kronobergsboken.* Växjö.
- Wilstadius, P. 1940. Kyrkoherden Nicholas Lundebergius i Tolg som forn- och folkminnesforskare. *Kronobergsboken.* Växjö.

6.2. Övriga källor

- Högrell, L. & Wilander, L. Smålands museum rapport 1996:4. Växjö.
- Kjellmark, K. 1920–26. Snabbinventeringar av Aneboda, Tolg och Ormesberga socknar i Norrvidinge härad. Manuskript Riksantikvarieämbetet, Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA). Stockholm.
- Nylén, A. 1996. Smålands museum rapport 1996:16. Växjö.
- Palmgren, L. F. 1878. Reseberättelse (Brevserie 1). Manuskript Riksantikvarieämbetet, Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA). Stockholm.
- Skoglund, P. 1994. Smålands museum rapport 1994. Växjö.
- Stark, K. 1996. Smålands museum rapport 1996:11. Växjö.

Bilaga

Tabellerna 1a-3n

Region	Land	Stad	Land	Stad	Land	Stad	Land	Stad	Land	Stad	Land	Stad
Region 1	Land 1	Stad 1	Land 1	Stad 1	Land 1	Stad 1	Land 1	Stad 1	Land 1	Stad 1	Land 1	Stad 1
Region 2	Land 2	Stad 2	Land 2	Stad 2	Land 2	Stad 2	Land 2	Stad 2	Land 2	Stad 2	Land 2	Stad 2
Region 3	Land 3	Stad 3	Land 3	Stad 3	Land 3	Stad 3	Land 3	Stad 3	Land 3	Stad 3	Land 3	Stad 3

Information regarding the data source and methodology used in the tables. The data is derived from various sources and is subject to change. The methodology used for data collection and analysis is detailed in the accompanying report.

Tabell Ia. Kronobergs län. Antikvarisk bedömning och antalet registrerade anläggningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andragångsinventeringen 1998 (A) respektive förstagångsinventeringen 1950 (F), redovisade kommunvis. Flera aviseringar kan förekomma på samma fornlämningslokal, t.ex. R med namn och/eller upplysningskrift. I kolumnerna Us (Upplysningskrift) och Namn är inte lokaler, som även är aviserade med R eller (R) redovisade. Inpr. ej i kolumnen Fast fornlämning betyder att fornlämningen inte skall sättas ut på tryckt karta. I kolumnen Övrigt avser Inpr. ej att objektet inte är klassat som fast fornlämning.

Kommun	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej		Bevakas A	Ms		Us		Namn		Övrigt Inpr. ej		Summa		Skillnad
	A	F		A	F	A	F	A	F	A	F	A	F	
Alvesta	373/151	239/63	19	7/6	10/10	1/1	–	4/4	4/4	43	30	224	107	117
Växjö	1102/632	395/159	115	9/9	31/31	3/3	2/2	22/22	25/24	161	114	941	329	612
Summa	1475/783	634/222	134	16/15	41/41	4/4	2/2	26/26	29/28	204	144	1165	436	729

Tabell 1b. Alvesta kommun, Kronobergs län. Antikvarisk bedömning och antalet registrerade anläggningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andragångsinventeringen 1998 (A) respektive förstagångsinventeringen 1950 (F), redovisade sockenvis. Flera aviseringar kan förekomma på samma fornlämningslokal, t.ex. R med namn och/eller upplysningsskrift. I kolumnerna Us (Upplysningsskrift) och Namn är inte lokaler, som även är aviserade med R eller (R) redovisade. Inpr. ej i kolumnen Fast fornlämning betyder att fornlämningen inte skall sättas ut på tryckt karta. I kolumnen Övrigt avser Inpr. ej att objektet inte är klassat som fast fornlämning.

Socken	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej		Bevakas	Ms		Us		Namn		Övrigt Inpr. ej		Summa		Skillnad
	A	F		A	A	F	A	F	A	F	A	F	A	
Aringsås	221/70	167/40	5	5/4	4/4	–	–	–	–	23	12	102	56	46
Härlöv	44/18	20/1	4	–	–	–	–	2/2	2/2	3	1	27	4	23
Lekaryd	108/63	52/22	10	2/2	6/6	1/1	–	2/2	2/2	17	17	95	47	48
Summa	373/151	239/63	19	7/6	10/10	1/1	–	4/4	4/4	43	30	224	107	117

Tabell 1c. Växjö kommun, Kronobergs län. Antikvarisk bedömning och antalet registrerade anläggningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andragångs-inventeringen 1998 (A) respektive förstagångsinventeringen 1950 (F), redovisade sockenvis. Flera aviseringar kan förekomma på samma fornlämningslokal, t.ex. R med namn och/eller upplysningsskrift. I kolumnerna Us (Upplysningsskrift) och Namn är inte lokaler, som även är aviserade med R eller (R) redovisade. Inpr. ej i kolumnen Fast fornlämning betyder att fornlämningen inte skall sättas ut på tryckt karta. I kolumnen Övrigt avser Inpr. ej att objektet inte är klassat som fast fornlämning.

Socken	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej		Bevakas	Ms		Us		Namn		Övrigt Inpr. ej		Summa		Skillnad
	A	F		A	A	F	A	F	A	F	A	F	A	
Aneboda	78/53	32/6	15	1/1	2/2	-	-	6/6	-	27	11	102	19	83
Asa (del av)	78/72	11/11	1	2/2	5/5	3/3	-	3/2	2/2	11	8	91	26	65
Drev	125/71	51/22	8	2/2	9/9	-	-	1/1	1/1	26	24	108	56	52
Hornaryd	61/24	44/8	12	-	-	-	-	1/1	1/1	9	9	46	17	29
Ormesberga	87/66	53/36	7	-	3/3	-	-	-	-	2	2	75	41	34
Sjösås	253/84	67/14	32	4/4	1/1	-	2/2	11/11	19/18	39	29	170	64	106
Tolg	265/173	84/29	23	-	8/8	-	-	-	1/1	32	20	228	58	170
Ör	155/89	53/33	17	-	3/3	-	-	-	1/1	15	11	121	48	73
Summa	1102/632	395/159	115	9/9	31/31	3/3	2/2	22/22	25/24	161	114	941	329	612

Tabell 2a. Kronobergs län. Kategori- och kommunvis redovisning av antalet registrerade fasta fornlämningar (anläggningar/lokaler) vid andragångsinventeringen 1998.

Kommun	Gravar, förhistoriska	Boplatser, förhistoriska	Bebyggelse-lämningar	Agrara lämningar	Fångst-lämningar	Kommunikationslämningar	Kult-/offer-lämningar	Industriella lämningar	Övriga	Summa
Alvesta	294/95	6/6	11/8	19/13	–	15/14	12/10	3/3	13/5	373/151
Växjö	570/237	9/9	33/26	383/268	7/7	46/45	21/21	16/7	17/17	1102/632
Summa	864/332	15/15	44/34	402/281	7/7	61/59	33/31	19/10	30/22	1475/783

Tabell 2b. Alvesta kommun, Kronobergs län. Kategori- och sockenvis redovisning av antalet registrerade fasta fornlämningar (anläggningar/lokaler) vid andragångsinventeringen 1998.

Socken	Gravar, förhistoriska	Boplatser, förhistoriska	Bebyggelse-lämningar	Agrara lämningar	Fångst-lämningar	Kommunikationslämningar	Kult-/offer-lämningar	Industriella lämningar	Övriga	Summa
Aringsås	196/53	4/4	6/3	2/2	–	7/6	4/2	–	2/1	221/70
Härlöv	36/12	–	1/1	5/3	–	2/2	–	–	–	44/18
Lekaryd	62/30	2/2	4/4	12/8	–	6/6	8/8	3/3	11/4	108/63
Summa	294/95	6/6	11/8	19/13	–	15/14	12/10	3/3	13/5	373/151

Tabell 2c. Växjö kommun, Kronobergs län. Kategori- och sockenvis redovisning av antalet registrerade fasta fornlämningar (anläggningar/lokaler) vid andragångsinventeringen 1998.

Socken	Gravar, förhistoriska	Boplatser, förhistoriska	Bebyggelse- lämningar	Agrara lämningar	Fångst- lämningar	Kommunika- tionslämningar	Kult-/offer- lämningar	Industriella lämningar	Övriga	Summa
Aneboda	32/7	-	-	29/29	2/2	13/13	1/1	-	1/1	78/53
Asa	16/14	1/1	5/4	46/44	1/1	7/6	1/1	-	1/1	78/72
Drev	58/25	1/1	7/6	34/24	1/1	6/6	4/4	11/2	3/3	125/71
Hornaryd	46/10	-	-	12/11	-	1/1	-	1/1	1/1	61/24
Ormesberga	67/46	1/1	2/2	13/13	-	3/3	1/1	-	-	87/66
Sjösås	152/27	2/2	7/6	79/39	1/1	-	5/5	-	7/7	253/84
Tolg	129/62	1/1	6/6	102/77	2/2	12/12	5/5	4/4	4/4	265/173
Ör	70/46	3/3	6/2	68/31	-	4/4	4/4	-	-	155/89
Summa	570/237	9/9	33/26	383/268	7/7	46/45	21/21	16/7	17/17	1102/632

Tabell 3a. Kronobergs län, Alvesta och Växjö kommuner. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra-, respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. Antalet i specificeringen och i kategorisammanräkningen kan skilja p.g.a. att flera typer av lämningar kan finnas på samma lokal. Lokalerna räknas vid sammanställningen endast en gång. Inpr. ej i kolumnen Fast fornlämning betyder att fornlämningen inte skall sättas ut på tryckt karta. I kolumnen Övrigt avser Inpr. ej att objektet inte är klassat som fast fornlämning.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr.ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	864/332	1/1	87/60	617/208	75/62
(Gravfält)	(480/25)	-	(23/3)	(400/22)	-
Hög rund	54/10	-	7/3	51/7	6/2
Röse runt	285/194	-	24/22	179/135	27/25
Stensättning stenfylld rund	232/82	-	20/6	133/27	7/5
Stensättning stenfylld oval	1/1	-	1/1	-	1/1
Stensättning stenf. kvadratisk	2/2	-	-	2/2	-
Stensättning stenf. rektangulär	2/2	-	-	1/1	-
Stensättning övertorvad rund	100/34	-	1/1	80/18	2/2
Stensättning övertorvad oval	1/1	-	-	1/1	-
Stensättning övert. kvadratisk	1/1	-	-	1/1	-
Stensättning ofylld oval	77/6	-	-	77/6	-
Treudd sstenfylld	3/3	-	-	2/2	-
Treudd övertorvad	4/3	-	-	4/3	-
Domarring klumpformiga stenar	2/2	-	2/2	3/3	1/1
Domarring resta stenar	3/3	-	-	3/3	-
Skeppssättning	5/5	-	-	5/5	-
Rest sten	44/11	-	9/7	41/8	11/9
Hällkista	45/42	1/1	20/20	30/30	19/19
Flatmarksgrav	-	-	3/1	-	-
Gravanläggning okänd typ	2/2	-	-	-	1/1
Boplatser, förhistoriska	15/15	1/1	78/77	1/1	19/19
Boplatslämning	11/11	1/1	2/2	-	2/2
Skärvstenshög	1/1	-	-	-	-
(Fyndplats/fyndområde)	-	-	(61/60)	-	(15/15)
Lösfynd	-	-	75/74	-	16/16
Fyndsamling	-	-	1/1	-	-

(Forts. nästa sida)

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr.ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
(Forts. från föreg. sida)					
Offerplats	1/1	-	-	-	-
Husgrund vallformig begränsn.	2/2	-	-	1/1	1/1
Bebyggelselämningar	44/34	174/136	6/5	-	4/3
Bytomt/gårdstomt	37/28	170/132	-	-	-
Torplämning	4/4	4/4	4/3	-	-
Stenhusgrund/stenhusruin	2/1	-	-	-	2/1
Borgruin/borgområde	1/1	-	-	-	1/1
Bebyggelselämning annan	-	-	2/2	-	1/1
Agrara lämningar	402/281	-	13/10	-	17/12
Röjningsröse/röjningsröseomr.	281/279	-	11/10	-	10/10
Stensträng	1/1	-	-	-	-
Hägnadsvall av jord och sten	72/37	-	-	-	7/2
Terrassering	4/1	-	-	-	-
Fossil åker oregelbunden	44/5	-	2/2	-	-
Fångstlämningar	7/7	-	-	-	3/3
Fångstgrop	7/7	-	-	-	3/3
Kommunikationslämningar	61/59	1/1	30/30	-	50/50
Bro	8/8	-	7/7	-	13/13
Milstolpe	27/27	-	12/12	-	26/26
Väghållningssten	20/18	1/1	7/7	-	4/4
Vägmärke annat	5/5	-	2/2	-	5/5
Vägbank	1/1	-	1/1	-	1/1
Färdväg annan	-	-	1/1	-	1/1
Kult-/offerlämningar	33/31	1/1	15/14	12/11	16/16
(Hällristning)	1/1	-	-	1/1	-
(Älvkvarnsförekomst)	22/20	1/1	5/4	10/9	2/2
Offerkälla	9/9	-	3/3	1/1	10/10
Hälsokälla	1/1	-	2/2	-	1/1
Offerkast	-	-	5/5	-	3/3

(Forts. nästa sida)

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr.ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
(Forts. från föreg. sida)					
Industriella lämningar	19/10	2/2	5/5	-	12/4
Hyttruin	1/1	-	-	-	-
Hammaruin	3/3	-	-	-	1/1
Slaggvarp	8/1	-	-	-	8/1
Slaggförekomst	2/2	1/1	-	-	2/2
Kvarnlämning/kvarnruin	5/5	-	4/4	-	-
Industrilämn./bruksruin annan	-	1/1	1/1	-	1/1
Övriga lämningar	30/22	-	65/61	4/3	54/51
Runsten	4/3	-	1/1	4/3	-
Minnessten	6/6	-	13/12	-	12/12
Minnesinskrift annan	1/1	-	3/3	-	1/1
Marknadsplats	-	-	1/1	-	-
Tingsplats	-	-	1/1	-	-
Avrättningsplats	1/1	-	2/2	-	1/1
Militär mötesplats	8/1	-	-	-	-
Gränsmärke	2/2	-	1/1	-	2/2
Hembygdsgård	-	-	2/2	-	2/2
Bebyggelselämning annan	-	-	1/1	-	1/1
Kyrkogrund/kapellgrund	2/2	-	-	-	1/1
Pestkyrkogård/kolerakyrkogård	2/2	-	1/1	-	3/3
Stenugn	1/1	-	-	-	-
Plats med bruk/tradition/namn	-	-	17/17	-	11/11
Naturförem. m. bruk/trad./namn	3/3	-	12/12	-	11/11
Fornlämningsliknande lämning	-	-	8/5	-	7/4
Övrigt	-	-	2/2	-	2/2
Summa	1102/632	144/120	214/199	395/159	278/254

Tabell 3b. Alvesta kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra-, respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tab.3a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr.ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	294/95	-	53/28	234/59	23/16
(Gravfält)	(188/12)	-	(23/3)	(181/11)	(5/1)
Hög rund	45/6	-	6/2	43/4	6/2
Röse runt	65/52	-	13/12	45/34	3/3
Stensättning stenfylld rund	85/26	-	19/5	62/10	2/2
Stensättning stenf. kvadratisk	1/1	-	-	1/1	-
Stensättning stenf. rektangulär	1/1	-	-	-	-
Stensättning övertorvad rund	47/19	-	1/1	34/9	2/2
Stensättning övert. kvadratisk	1/1	-	-	1/1	-
Stensättning ofylld oval	1/1	-	-	1/1	-
Treudd övertorvad	1/1	-	-	1/1	-
Domarring klumpform. stenar	-	-	1/1	1/1	-
Domarring resta stenar	1/1	-	-	1/1	-
Skeppssättning	2/2	-	-	2/2	-
Rest sten	34/5	-	5/3	34/5	4/2
Hällkista	8/8	-	5/5	4/4	5/5
Flatmarksgrav	-	-	3/1	-	-
Gravanläggning okänd typ	2/2	-	-	-	1/1
Boplatser, förhistoriska	5/5	-	4/4	-	1/1
Boplatslämning	5/5	-	-	-	1/1
(Fyndplats/fyndområde)	-	-	(4/4)	-	-
Lösfynd	-	-	4/4	-	-
Bebyggelselämningar	10/7	34/21	-	-	-
Bytomt/gårdstomt	9/6	34/21	-	-	-
Torplämning	1/1	-	-	-	-
Agrara lämningar	19/13	-	4/4	-	5/5
Röjningsröse/-område	13/13	-	4/4	-	5/5
Hägnadsvall	6/5	-	-	-	-

(Forts. nästa sida)

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr.ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
(Forts. från föreg. sida)					
Kommunikationslämningar	15/14	1/1	2/2	-	10/10
Bro	2/2	-	-	-	1/1
Milstolpe	7/7	-	-	-	6/6
Väghållningssten	6/5	1/1	1/1	-	2/2
Vägbank	-	-	1/1	-	1/1
Kult-/offerlämningar	13/11	-	2/2	3/3	1/1
(Älvkvarnsförekomst)	11/9	-	-	3/3	-
Offerkälla	-	-	1/1	-	1/1
Hälsokälla	1/1	-	1/1	-	-
Offerplats	1/1	-	-	-	-
Industriella lämningar	3/3	-	2/2	-	2/2
Slaggförekomst	2/2	-	-	-	1/1
Kvarnlämning/kvarnruin	1/1	-	1/1	-	-
Industrilämn./bruksruin annan	-	-	1/1	-	1/1
Övriga lämningar	14/6	-	19/18	2/1	12/12
Runsten	2/1	-	1/1	2/1	-
Minnessten	1/1	-	7/6	-	5/5
Minnesinskrift annan	-	-	1/1	-	-
Tingsplats	-	-	1/1	-	-
Avrättningsplats	1/1	-	1/1	-	-
Borgruin/borgområde	1/1	-	-	-	1/1
Militär mötesplats	8/1	-	-	-	-
Pestkyrkogård/kolerakyrkogård	-	-	1/1	-	1/1
Naturförem. m. bruk/trad./namn	1/1	-	3/3	-	2/2
Plats med bruk/tradition/namn	-	-	3/3	-	2/2
Fornlämningsliknande lämning	-	-	1/1	-	1/1
Summa	373/151	35/22	86/60	239/63	54/47

Tabell 3c. Växjö kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra-, respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tab.3a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr.ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	570/237	1/1	34/32	383/149	52/46
(Gravfält)	(292/13)	-	-	(219/11)	-
Hög rund	9/4	-	1/1	8/3	-
Röse runt	220/142	-	11/10	134/101	24/22
Stensättning stenfylld rund	147/56	-	1/1	71/17	5/3
Stensättning stenfylld oval	1/1	-	1/1	-	1/1
Stensättning stenf. kvadratisk	1/1	-	-	1/1	-
Stensättning stenf. rektangulär	1/1	-	-	1/1	-
Stensättning övertorvad rund	53/15	-	-	46/9	-
Stensättning övertorvad oval	1/1	-	-	1/1	-
Stensättning ofylld oval	76/5	-	-	76/5	-
Treudd stenfylld	3/3	-	-	2/2	-
Treudd övertorvad	3/2	-	-	3/2	-
Domarring klumpform. stenar	2/2	-	1/1	2/2	1/1
Domarring resta stenar	2/2	-	-	2/2	-
Skeppssättning	3/3	-	-	3/3	-
Rest sten	10/6	-	4/4	7/3	7/7
Hällkista	37/34	1/1	15/15	26/26	14/14
Boplatser, förhistoriska	9/9	1/1	74/73	1/1	18/18
Boplatslämning	6/6	1/1	2/2	-	1/1
Skärvstenshög	1/1	-	-	-	-
(Fyndplats/fyndområde)	-	-	(57/56)	-	(15/15)
Lösfynd	-	-	71/70	-	16/16
Fyndsamling	-	-	1/1	-	-
Husgrund vallform. begränsn.	2/2	-	-	1/1	1/1

(Forts. nästa sida)

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr.ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
(Forts. från föreg. sida)					
Bebyggelselämningar	33/26	140/115	6/5	-	3/2
Bytomt/gårdstomt	28/22	136/111	-	-	-
Torplämning	3/3	4/4	4/3	-	-
Stenhusgrund/stenhusruin	2/1	-	-	-	2/1
Bebyggelselämning annan	-	-	2/2	-	1/1
Agrara lämningar	383/268	-	9/6	-	12/7
Röjningsröse/röjningsröseomr.	268/266	-	7/6	-	5/5
Stensträng	1/1	-	-	-	-
Hägnadsvall av jord och sten	66/32	-	-	-	7/2
Terrassering	4/1	-	-	-	-
Fossil åker oregelbunden	44/5	-	2/2	-	-
Fångstlämningar	7/7	-	-	-	3/3
Fångstgrop	7/7	-	-	-	3/3
Kommunikationslämningar	46/45	-	28/28	-	40/40
Bro	6/6	-	7/7	-	12/12
Milstolpe	20/20	-	12/12	-	20/20
Väghållningssten	14/13	-	6/6	-	2/2
Vägmärke annat	5/5	-	2/2	-	5/5
Vägbank	1/1	-	-	-	-
Färdväg annan	-	-	1/1	-	1/1
Kult-/offerlämningar	21/21	1/1	13/12	9/8	15/15
(Hällristning)	1/1	-	-	1/1	-
(Älvkvarnsförekomst)	11/11	1/1	5/4	7/6	2/2
Offerkälla	9/9	-	2/2	1/1	9/9
Hälsokälla	-	-	1/1	-	1/1
Offerkast	-	-	5/5	-	3/3

(Forts. nästa sida)

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr.ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
(Forts. från föreg. sida)					
Industriella lämningar	16/7	2/2	3/3	-	10/2
Hytttruin	1/1	-	-	-	-
Hammaruin	3/3	-	-	-	1/1
Slaggvarp	8/1	-	-	-	8/1
Slaggförekomst	-	1/1	-	-	1/1
Kvarnlämning/kvarnruin	4/4	-	3/3	-	-
Industrilämn./bruksruin annan	-	1/1	-	-	-
Övriga lämningar	17/17	-	46/43	2/2	43/40
Runsten	2/2	-	-	2/2	-
Minnessten	5/5	-	6/6	-	7/7
Minnesinskrift annan	1/1	-	2/2	-	1/1
Marknadsplats	-	-	1/1	-	-
Gränsmärke	2/2	-	1/1	-	2/2
Hembygdsgård	-	-	2/2	-	2/2
Bebyggelselämning annan	-	-	1/1	-	1/1
Kyrkogrund/kapellgrund	2/2	-	-	-	1/1
Pestkyrkogård/kolerakyrkogård	2/2	-	-	-	2/2
Avrättningsplats	-	-	1/1	-	1/1
Stenugn	1/1	-	-	-	-
Plats med bruk/tradition/namn	-	-	14/14	-	9/9
Naturförem. m. bruk/trad./namn	2/2	-	9/9	-	9/9
Fornlämningsliknande lämning	-	-	7/4	-	6/3
Övrigt	-	-	2/2	-	2/2
Summa	1102/632	144/120	214/199	395/159	278/254

Tabell 3d. Aringsås socken, Alvesta kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra- respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tab.3a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	196/53	-	31/15	164/38	11/9
(Gravfält)	(136/8)	-	(13/1)	(131/7)	-
Hög rund	44/5	-	-	43/4	-
Röse runt	29/25	-	6/5	22/18	2/2
Stensättning stenfylld rund	56/14	-	16/4	47/8	2/2
Stensättning stenf. kvadratisk	1/1	-	-	1/1	-
Stensättning övertorvad rund	26/12	-	-	16/5	2/2
Stensättning ofylld oval	1/1	-	-	1/1	-
Treudd övertorvad	1/1	-	-	1/1	-
Domarring resta stenar	1/1	-	-	1/1	-
Rest sten	29/3	-	3/2	29/3	2/1
Hällkista	6/6	-	3/3	3/3	2/2
Flatmarksgrav	-	-	3/1	-	-
Gravanläggning okänd typ	2/2	-	-	-	1/1
Boplatser, förhistoriska	3/3	-	2/2	-	-
Boplatslämning	3/3	-	-	-	-
(Fyndplats/fyndområde)	-	-	(2/2)	-	-
Lösfynd	-	-	2/2	-	-
Bebyggelselämningar	6/3	14/6	-	-	-
Bytomt/gårdstomt	6/3	14/6	-	-	-
Agrara lämningar	2/2	-	-	-	-
Röjningsröse/röjningsröseområde	2/2	-	-	-	-
Kommunikationslämningar	7/6	1/1	1/1	-	5/5
Milstolpe	4/4	-	-	-	3/3
Väghållningssten	3/2	1/1	1/1	-	2/2

(Forts. nästa sida)

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
(Forts. från föreg. sida)					
Kult-/offerlämningar	4/2	-	1/1	1/1	1/1
Offerkälla	-	-	1/1	-	1/1
(Älvkvarnsförekost)	4/2	-	-	1/1	-
Offerplats	1/1	-	-	-	-
Industriella lämningar	-	-	1/1	-	1/1
Industrilämning/bruksruin annan	-	-	1/1	-	1/1
Övriga lämningar	2/1	-	9/8	2/1	1/1
Runsten	2/1	-	1/1	2/1	-
Minnessten	-	-	4/3	-	1/1
Minnesinskrift	-	-	1/1	-	-
Avrättningsplats	-	-	1/1	-	-
Tingsplats	-	-	1/1	-	-
Naturförem. m. bruk/trad./namn	-	-	1/1	-	-
Summa	221/70	15/7	45/28	167/40	19/17

Tabell 3e. Härlövs socken, Alvesta kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämnl./lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra- resp. förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare info., se tab.3a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. Ej
Gravar, förhistoriska	36/12	-	2/2	20/1	1/1
(Gravfält)	(22/1)	-	-	(20/1)	-
Röse runt	12/7	-	1/1	4/1	-
Stensättning stenfylld rund	21/7	-	-	14/1	-
Stensättning stenf. rektangulär	1/1	-	-	-	-
Rest sten	2/1	-	-	2/1	-
Hällkista	-	-	1/1	-	1/1
Boplatser, förhistoriska	-	-	1/1	-	-
(Fyndplats/fyndområde)	-	-	(1/1)	-	-
Lösfynd	-	-	1/1	-	-
Bebyggelselämningar	-	4/4	-	-	-
Bytomt/gårdstomt	-	4/4	-	-	-
Agrara lämningar	5/3	-	-	-	-
Röjningsröse/röjningsröseomr.	3/3	-	-	-	-
Hägnadsvall av jord och sten	2/2	-	-	-	-
Kommunikationslämningar	2/2	-	-	-	-
Väghållningssten	2/2	-	-	-	-
Övriga lämningar	1/1	-	2/2	-	2/2
Borgruin/område	1/1	-	-	-	1/1
Pestkyrkogård/kolerakyrkogård	-	-	1/1	-	1/1
Plats med bruk/tradition/namn	-	-	1/1	-	-
Summa	44/18	4/4	5/5	20/1	3/3

Tabell 3f. Lekaryds socken, Alvesta kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra- resp. förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare info., se tab.3a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	62/30	-	20/11	50/20	11/6
(Gravfält)	(30/3)	-	(10/2)	(30/3)	(5/1)
Hög rund	1/1	-	6/2	-	6/2
Röse runt	24/20	-	6/6	19/15	1/1
Stensättning stenfylld rund	8/5	-	3/1	1/1	-
Stensättning övertorvad rund	21/7	-	1/1	18/4	-
Stensättning övert. kvadratisk	1/1	-	-	1/1	-
Domarring klumpform. stenar	-	-	1/1	1/1	-
Skeppssättning	2/2	-	-	2/2	-
Rest sten	3/1	-	2/1	3/1	2/1
Hällkista	2/2	-	1/1	1/1	2/2
Boplatser, förhistoriska	2/2	-	1/1	-	1/1
Boplatslämning	2/2	-	-	-	1/1
(Fyndplats/fyndområde)	-	-	(1/1)	-	-
Lösfynd	-	-	1/1	-	-
Bebyggelselämningar	4/4	16/11	-	-	-
Bytomt/gårdstomt	3/3	16/11	-	-	-
Torplämning	1/1	-	-	-	-
Agrara lämningar	12/8	-	4/4	-	5/5
Röjningsröse/röjningsröseområde	8/8	-	4/4	-	5/5
Hägnadsvall av jord och sten	4/3	-	-	-	-
Kommunikationslämningar	6/6	-	1/1	-	5/5
Bro	2/2	-	-	-	1/1
Milstolpe	3/3	-	-	-	3/3
Väghållningssten	1/1	-	-	-	-
Vägbank	-	-	1/1	-	1/1
Kult-/offerlämningar	8/8	-	1/1	2/2	-
Hälsokälla	1/1	-	1/1	-	-
(Älvkvarnsförekost)	7/7	-	-	2/2	-

(Forts. nästa sida)

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
(Forts. från föreg. sida)					
Industriella lämningar	3/3	-	1/1	-	1/1
Slaggförekomst	2/2	-	-	-	1/1
Kvarnlämning/kvarnruin	1/1		1/1	-	-
Övriga lämningar	11/4	-	8/8	-	9/9
Minnessten	1/1	-	3/3	-	4/4
Avrättningsplats	1/1	-	-	-	-
Militär mötesplats	8/1	-	-	-	-
Naturföremål m. bruk/trad./namn	1/1	-	2/2	-	2/2
Plats med bruk/tradition/namn	-	-	2/2	-	2/2
Fornlämningsliknande lämning	-	-	1/1	-	1/1
Summa	108/63	16/11	36/27	52/22	32/27

Tabell 3g. Aneboda socken, Växjö kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra- resp. förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare info., se tab.3a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	32/7	-	8/7	32/6	6/6
(Gravfält)	(25/1)	-	-	(25/1)	-
Röse runt	2/1	-	2/1	4/2	-
Stensättning stenfylld rund	22/4	-	1/1	20/2	1/1
Stensättning stenfylld oval	-	-	1/1	-	1/1
Stensättning stenfylld rektangulär	1/1	-	-	1/1	-
Domarring klumpform. stenar	1/1	-	-	1/1	-
Domarring resta stenar	1/1	-	-	1/1	-
Rest sten	3/1	-	1/1	3/1	1/1
Hällkista	2/2	-	3/3	2/2	3/3
Boplatser, förhistoriska	-	-	8/8	-	-
(Fyndplats/fyndområde)	-	-	(6/6)	-	-
Lösfynd	-	-	7/7	-	-
Fyndsamling	-	-	1/1	-	-
Bebyggelselämningar	-	21/15	-	-	-
Bytomt/gårdstomt	-	21/15	-	-	-
Agrara lämningar	29/29	-	2/2	-	-
Röjningsröse/röjningsröseområde	29/29	-	2/2	-	-
Fångstlämningar	2/2	-	-	-	-
Fångstgrop	2/2	-	-	-	-
Kommunikationslämningar	13/13	-	7/7	-	5/5
Bro	-	-	2/2	-	2/2
Milstolpe	1/1	-	-	-	1/1
Väghållningssten	10/10	-	5/5	-	1/1
Vägmärke annat	2/2	-	-	-	1/1
Kult-/offerlämningar	1/1	-	1/1	-	-
Offerkast	-	-	1/1	-	-
Offerkälla	1/1	-	-	-	-

(Forts. nästa sida)

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
(Forts. från föreg. sida)					
Övriga lämningar	1/1	-	9/9	-	2/2
Minnessten	-	-	1/1	-	-
Minnesinskrift annan	1/1	-	-	-	-
Plats med bruk/tradition/namn	-	-	5/5	-	-
Naturförem. m. bruk/trad./namn	-	-	2/2	-	1/1
Övrigt	-	-	1/1	-	1/1
Summa	78/53	21/15	35/34	32/6	13/13

Tabell 3h. Asa socken (del av), Växjö kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämn./lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra- resp. förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare info., se tab.3a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	16/14	-	1/1	9/9	1/1
Röse runt	6/6	-	-	4/4	-
Stensättning stenfylld rund	4/3	-	-	-	-
Stensättning övertorvad rund	2/1	-	-	1/1	-
Skeppssättning	1/1	-	-	1/1	-
Hällkista	3/3	-	1/1	3/3	1/1
Boplatser, förhistoriska	1/1	1/1	4/4	-	4/4
Boplatslämning	-	1/1	-	-	-
Husgrund vallformig begränsn. (Fyndplats/fyndområde)	1/1	-	-	-	1/1
Lösfynd	-	-	(4/4)	-	(3/3)
Bebyggelselämningar	5/4	-	4/3	-	-
Bytomt/gårdstomt	4/3	-	-	-	-
Torplämning	1/1	-	4/3	-	-
Agrara lämningar	46/44	-	3/1	-	-
Röjningsröse/röjningsröseområde	46/44	-	2/1	-	-
Fossil åker oregelbunden	-	-	1/1	-	-
Fångstlämningar	1/1	-	-	-	-
Fångstgrop	1/1	-	-	-	-
Kommunikationslämningar	7/6	-	3/3	-	6/6
Färdväg annan	-	-	1/1	-	1/1
Milstolpe	3/3	-	-	-	3/3
Vägmärke annan	-	-	1/1	-	1/1
Väghållningssten	4/3	-	1/1	-	1/1
Kult-/offerlämningar	1/1	-	-	1/1	-
Offerkälla	1/1	-	-	1/1	-
Industriella lämningar	-	-	1/1	-	-
Kvarnlämning/kvarnruin	-	-	1/1	-	-

(Forts. nästa sida)

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
(Forts. från föreg. sida)					
Övriga lämningar	1/1	-	7/7	1/1	4/4
Runsten	1/1	-	-	1/1	-
Minnessten	-	-	2/2	-	1/1
Marknadsplats	-	-	1/1	-	-
Hembygdsgård	-	-	1/1	-	1/1
Naturförem. m. bruk/trad./namn	-	-	1/1	-	1/1
Fornlämningsliknande lämning	-	-	2/2	-	1/1
Summa	78/72	1/1	23/20	11/11	15/15

Tabell 3i. Drevs socken, Växjö kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra- respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare info., se tab.3a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	58/25	-	6/6	45/17	11/11
(Gravfält)	(30/3)	-	-	(25/2)	-
Hög rund	5/1	-	-	5/1	-
Röse runt	17/15	-	2/2	11/10	6/6
Stensättning stenfylld rund	11/6	-	-	5/4	-
Stensättning stenf. kvadratisk	1/1	-	-	1/1	-
Stensättning övertorvad rund	17/2	-	-	16/1	-
Treudd övertorvad	3/2	-	-	3/2	-
Rest sten	3/1	-	-	3/1	-
Hällkista	1/1	-	4/4	1/1	5/5
Boplatser, förhistoriska	1/1	-	8/8	-	1/1
Boplatslämning	1/1	-	2/2	-	1/1
(Fyndplats/fyndområde)	-	-	(6/6)	-	-
Lösfynd	-	-	6/6	-	-
Bebyggelselämningar	7/6	10/9	-	-	-
Bytomt/gårdstomt	7/6	10/9	-	-	-
Agrara lämningar	34/24	-	-	-	-
Röjningsröse/röjningsröseområde	24/24	-	-	-	-
Hägnadsvall av jord och sten	6/5	-	-	-	-
Terrassering	4/1	-	-	-	-
Fångstlämningar	1/1	-	-	-	1/1
Fångstgrop	1/1	-	-	-	1/1
Kommunikationslämningar	6/6	-	5/5	-	9/9
Bro	3/3	-	1/1	-	4/4
Milstolpe	3/3	-	4/4	-	5/5

(Forts. nästa sida)

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
(Forts. från föreg. sida)					
Kult-/offerlämningar	4/4	-	5/4	6/5	2/2
(Älvkvarnsförekomst)	4/4	-	3/2	6/5	-
Hälsokälla	-	-	1/1	-	1/1
Offerkälla	-	-	1/1	-	1/1
Industriella lämningar	11/2	-	-	-	9/1
Hyttruin	1/1	-	-	-	-
Hammarruin	1/1	-	-	-	1/1
Slaggvarp	8/1	-	-	-	8/1
Kvarnlämning/kvarnruin	1/1	-	-	-	-
Övriga lämningar	3/3	-	11/8	-	13/10
Minnessten	3/3	-	-	-	3/3
Minnesinskrift	-	-	2/2	-	1/1
Plats med bruk/tradition/namn	-	-	4/4	-	4/4
Fornlämningsliknande lämning	-	-	4/1	-	4/1
Övrigt	-	-	1/1	-	1/1
Summa	125/71	10/9	35/29	51/22	46/35

Tabell 3j. Hornaryds socken, Växjö kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämnl/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra- resp. förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare info., se tab.3a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	46/10	-	2/2	44/8	3/3
(Gravfält)	(39/3)	-	-	(39/3)	-
Röse runt	17/4	-	1/1	17/4	1/1
Stensättning stenfylld rund	6/3	-	-	5/2	1/1
Stensättning övertorvad rund	2/2	-	-	2/2	-
Stensättning ofylld oval	16/2	-	-	16/2	-
Rest sten	1/1	-	-	1/1	-
Hällkista	4/4	-	1/1	3/3	1/1
Boplatser, förhistoriska	-	-	5/5	-	-
(Fyndplats/fyndområde)	-	-	(1/1)	-	-
Lösfynd	-	-	5/5	-	-
Bebyggelselämningar	-	12/10	-	-	-
Bytomt/gårdstomt	-	12/10	-	-	-
Agrara lämningar	12/11	-	-	-	1/1
Röjningsröse/röjningsröseområde	11/11	-	-	-	1/1
Hägnadsvall av jord och sten	1/1	-	-	-	-
Kommunikationslämningar	1/1	-	1/1	-	1/1
Bro	1/1	-	-	-	1/1
Milstolpe	-	-	1/1	-	-
Kult-/offerlämningar	-	1/1	1/1	-	1/1
(Älvkvarnsförekomst)	-	1/1	1/1	-	1/1
IndustrIELLA lämningar	1/1	1/1	-	-	1/1
Slaggförekomst	-	1/1	-	-	1/1
Hammarruin	1/1	-	-	-	-
Övriga lämningar	1/1	-	1/1	-	2/2
Kyrkogrund/kapellgrund	1/1	-	-	-	1/1
Naturföremål m. bruk/trad./namn	-	-	1/1	-	1/1
Summa	61/24	14/12	10/10	44/8	9/9

Tabell 3l. Sjösås socken, Växjö kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra- respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare info., se tab.3a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	152/27	1/1	10/9	66/13	15/12
(Gravfält)	(123/3)	-	-	(55/2)	-
Röse runt	54/11	-	4/4	8/6	6/5
Stensättning stenfylld rund	50/8	-	-	15/1	-
Stensättning ofylld oval	37/2	-	-	37/2	-
Treudd stenfylld	1/1	-	-	-	-
Domarring klumpformiga stenar	-	-	1/1	-	1/1
Rest sten	3/3	-	2/2	-	5/5
Hällkista	7/6	1/1	3/3	6/6	3/3
Boplatser, förhistoriska	2/2	-	14/14	1/1	2/2
Boplatslämning	1/1	-	-	-	-
(Fyndplats/fyndområde)	-	-	(14/14)	-	(1/1)
Lösfynd	-	-	14/14	-	2/2
Husgrund vallformig	1/1	-	-	1/1	-
Bebyggelselämningar	7/6	37/31	2/2	-	3/2
Bytomt/gårdstomt	3/3	33/27	-	-	-
Torplämning	2/2	4/4	-	-	-
Stenhusgrund/stenhusruin	2/1	-	-	-	2/1
Bebyggelselämning annan	-	-	2/2	-	1/1
Agrara lämningar	79/39	-	1/1	-	9/4
Röjningsröse/röjningsröseområde	39/39	-	1/1	-	2/2
Hägnadsvall av jord och sten	40/12	-	-	-	7/2
Fångstlämningar	1/1	-	-	-	1/1
Fångstgrop	1/1	-	-	-	1/1
Kommunikationslämningar	-	-	10/10	-	3/3
Bro	-	-	2/2	-	2/2
Milstolpe	-	-	7/7	-	-
Vägmärke annat	-	-	1/1	-	1/1

(Forts. nästa sida)

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
(Forts. från föreg. sida)					
Kult-/offerlämningar	5/5	-	6/6	-	9/9
(Älvkvarnsförekost)	1/1	-	1/1	-	1/1
Offerkälla	4/4	-	1/1	-	5/5
Offerkast ris	-	-	4/4	-	3/3
Vägmärke annat	-	-	1/1	-	1/1
Övriga lämningar	7/7	-	16/16	-	19/19
Minnessten	1/1	-	3/3	-	2/2
Pestkyrkogård/kolerakyrkogård	2/2	-	-	-	2/2
Avrättningsplats	-	-	1/1	-	1/1
Gränsmärke	2/2	-	1/1	-	2/2
Hembygdsgränd	-	-	1/1	-	1/1
Naturföremål m. bruk/trad./namn	2/2	-	4/4	-	5/5
Plats med bruk/tradition/namn	-	-	5/5	-	5/5
Fornlämningsliknande lämning	-	-	1/1	-	1/1
Summa	253/84	38/32	59/57	67/14	61/50

Tabell 3m. Tolgs socken, Växjö kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra- respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare info., se tab.3a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	129/62	-	2/2	82/27	5/3
(Gravfält)	(50/1)	-	-	(50/1)	-
Hög rund	3/2	-	-	2/1	-
Röse runt	38/34	-	-	21/18	1/1
Stensättning stenfylld rund	23/19	-	-	4/2	3/1
Stensättning övertorvad rund	26/6	-	-	23/3	-
Stensättning ofylld oval	23/1	-	-	23/1	-
Treudd stenfylld	1/1	-	-	1/1	-
Domarring klumpformiga stenar	1/1	-	-	1/1	-
Hällkista	14/12	-	2/2	7/7	1/1
Boplatser, förhistoriska	1/1	-	23/23	-	11/11
Skärvestenshög	1/1	-	-	-	-
(Fyndplats/fyndområde)	-	-	(17/17)	-	(11/11)
Lösfynd	-	-	23/23	-	11/11
Bebyggelselämningar	6/6	26/23	-	-	-
Bytomt/gårdstomt	6/6	26/23	-	-	-
Agrara lämningar	102/77	-	3/2	-	2/2
Röjningsröse/röjningsröseområde	75/75	-	2/2	-	2/2
Hägnadsvall av jord och sten	18/13	-	-	-	-
Fossil åker oregelbunden	9/2	-	1/1	-	-
Fångstlämningar	2/2	-	-	-	1/1
Fångstgrop	2/2	-	-	-	1/1
Kommunikationslämningar	12/12	-	2/2	-	10/10
Bro	2/2	-	2/2	-	3/3
Milstolpe	7/7	-	-	-	6/6
Vägmärke annat	2/2	-	-	-	1/1
Vägbank	1/1	-	-	-	-

(Forts. nästa sida)

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
(Forts. från föreg. sida)					
Kult-/offerlämningar	5/5	-	-	1/1	1/1
(Älvkvarnsförekomst)	4/4	-	-	1/1	-
Offerkälla	1/1	-	-	-	1/1
Industriella lämningar	4/4	1/1	2/2	-	-
Hammarruin	1/1	-	-	-	-
Kvarnlämning/kvarnruin	3/3	-	2/2	-	-
Industrilämn./bruksruin annan	-	1/1	-	-	-
Övriga lämningar	4/4	-	-	1/1	1/1
Runsten	1/1	-	-	1/1	-
Minnessten	1/1	-	-	-	1/1
Kyrkogrund/kapellgrund	1/1	-	-	-	-
Stenugn	1/1	-	-	-	-
Summa	265/173	27/24	32/31	84/29	31/29

Tabell 3n. Örs socken, Växjö kommun, Kronobergs län. Antalet lämningar/lokaler, vid andra- respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tab.3a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. Ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	70/46	-	4/4	52/33	9/8
(Gravfält)	(15/1)	-	-	(15/1)	-
Hög rund	-	-	1/1	-	-
Röse runt	42/34	-	2/2	33/26	8/7
Stensättning stenfylld rund	19/9	-	-	14/5	-
Stensättning stenfylld oval	1/1	-	-	-	-
Stensättning övertorvad rund	4/3	-	-	2/1	-
Rest sten	-	-	1/1	-	1/1
Hällkista	4/4	-	-	3/3	-
Boplatser, förhistoriska	3/3	-	9/9	-	-
Boplatslämning	3/3	-	-	-	-
(Fyndplats/fyndområde)	-	-	(6/6)	-	-
Lösfynd	-	-	9/9	-	-
Bebyggelselämningar	6/2	23/19	-	-	-
Bytomt/gårdstomt	6/2	23/19	-	-	-
Agrara lämningar	68/31	-	-	-	-
Röjningsröse/röjningsröseområde	31/31	-	-	-	-
Stensträng	1/1	-	-	-	-
Hägnadsvall av jord och sten	1/1	-	-	-	-
Fossil åker oregelbunden	35/3	-	-	-	-
Kommunikationslämningar	4/4	-	-	-	3/3
Milstolpe	4/4	-	-	-	3/3
Kult-/offerlämningar	4/4	-	-	1/1	2/2
(Hällristning)	1/1	-	-	1/1	-
(Älvkvarnsförekomst)	1/1	-	-	-	-
Offerkälla	2/2	-	-	-	2/2

(Forts. nästa sida)

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. Ej	Övrigt Inpr. ej
(Forts. från föreg. sida)					
Övriga lämningar	-	-	2/2	-	2/2
Bebyggelselämning, annan	-	-	1/1	-	1/1
Naturföremål m. bruk/trad./namn	-	-	1/1	-	1/1
Summa	155/89	24/20	15/15	53/33	16/15

ISSN 1403-5308